

DARBININKAS

LVI NO. 28

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 20, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Prez. Nixonas apie Vietnamą, Pekiną ir Hooverį

Washingtonas. — Pereitą savaitę Washingtono vyko JAV laikraščių redaktorių-leidėjų suvažiavimas, kurio bankete dalyvavo ir prez. Nixonas. Ta proga įvyko šešių reporterių su juo prarastas pasikalbėjimas. Štai trumpa prez. Nixono atsakymų santrauka.

Vietnamo karas

JAV aviacija bus naudojama prieš S. Vietnamą ir jo karines pajėgas tol, kol nors vienas Amerikos karys bus laikomas Hanojaus nelaisvėje. Dabar jų ten gali būti apie 1,600 vyrų. Ir tam tikras Amerikos karių skaičius pasiliks Vietname tol, kol P. Vietnamas dar nebus pajėgus pats vienas nuroditi apsiginti. Apie skaičius dabar nekalbama, nes viską lems momento sąlygos. Lapkričio mėn. bus pranešta apie naujo Amerikos karių kontingento ištraukimą iš Vietnamo: Kaip jau pranešta, iki gruodžio 1 bus išvežta 100,000 karių, liks apie 184,000 vyrų. Iš Vietnamo bus visai pasitraukta, bet datos ir dabar prez. Nixonas nenorėjo pasakyti. Jei S. Vietnamas panorėtų derėtis ir susitarti, viskas galėtų susitvarkyti labai greit. Prezidentas mano, kad Hanojus turėtų paskubėti su derybomis, įsijungti pasilikti į pats vienas akis ir aki su P. Vietnamo vyriausybe. Iš jo kalbos suprasta, kad Hanojui geriau derėtis ir susitarti Amerikai dalyvaujant, negu pasilikti reikalo tvarkyti su viena Saigono vyriausybe.

Pekino staigmena

Pirmasis reporterių klausimas lietė santykių užmezgimo galimybę su kom. Kinija. Tada prezidentas sugrįžo į 1968, ka-

Apie santykių su Pekinu tvarkymą kalbėjo atsargiai

da jis viename straipsnyje tuo klausimu buvo pasakęs, kad Kinija negali būti amžinai atsiskyrusi nuo pasaulio. Procesas nuo izoliacijos pradžios iki šio momento buvo ilgas, ir joks JAV prezidentas negalėjo tuo klausimu nesidomėti. Problema turi susitvarkyti dviem etapais: pirma, santykių sunormalinimas tarp Pekino ir Washingtono, antra, Pekino įsijung-

mas į tarptautinę bendruomenę. Tai nėra staiga pasiekiamas tikslas. Dabar jis dar negalės kalbėti apie Kinijos pripažinimą ar jos priėmimą į J. Tautas. Bet ikišiol JAV darė viską, kad prie to tikslą artėtų. Pekino vyriausybei į JAV susitarinimo pastangas atsiliepus, jau galima bus pradėti keistis žmonėmis ir prekėmis. Bet ikišiol tai buvo tik JAV mostai. Šiandien laikas Kinijos vyriausybei savo žodį pasakyti. Jei jie nori prekiauti, prekiausim. Jei nori Amerikon atvykti, lauksim ir priimsim. Bet ir mūsų žmonės turi būti leidžiama ten nuvykti. Mes padarėm daug geros valios mostų, jie padarė vieną. Bet reikia dviejų partnerių, kad būtų draugystė.

FBI ir Hoover

Šiuo metu puolamas FBI direktorius Hoover, priekšant, kad jo žmonės seka kongreso narių telefonus. Reikalaujama, ji pašalinti. Prezidentas atsakė.

Penkmečio plane atsirado pataisų

Maskva. — Palyginus pirmiau paskelbtą penkmečio planą su kompartijos suvažiavimui "tvirtinti" pristatytuoju, pastebėti dėmesio verti skirtumai. Taip antai atsisakyta dviejų didelių elektros jėgainių statybos ant Volgos ir Kamos upių, uosto statymo prie Obės upės (ten atrastai naftai išvežti); nukentėjo ir telefoninio susiekimo tarp Maskvos ir didžiųjų Rusijos miestų sumoderninimas (atidėtas darbas keliais metais vėliau), yra planų atidėjimo atomo tyrimo srityje. Vietoj to atsirado naujo skalbimo mašinų fabriko statyba, prekių įpakavimo problemos išsprendimas ir visa eilė darbų, reikalingų žmonių gyvenimui pagerinti ir palengvinti.

Akių dūmimas ar nuosirdžio pastangos? Ir vienas ir kitas, nes toje sistemoje valdžia dirba be visuomenės kontrolės. Pagrindinis faktas liko kaip buvęs: didžiausi kapitalo investavimai skirti sunkiajai pramonei.

Čilėje suiro darbo drausmė

Santiago. — Čilės darbininkai po socialistų komunistų įsikūrimo vakarėje pradėjo blogiau dirbti ir darbo dienas apleidinėti. Per pirmąjį 1970 pusmetį (iki prezidento rinkimų) pramonės gamyba, palyginus su 1969, padidėjo 4.6 proc., gi per antrą pusmetį 4 proc. nukrito.

Nors atlyginimai neseniai pakelti, bet darbo disciplina labai smuko—darbo dienų apleidinėjimas vietomis krito nuo 25 iki 40 proc. Tokių darboviečių tarpe yra uostai ir vario kasyklos. Prez. Allende kasdien sako prakalbas ir prašo sąžiningai dirbti, nereikalauti atlyginimų pakėlimo ir nestreikuoti, nes taip darydami darbininkai kerštą šaką, ant kurios patys sėdi. Bet darbininkai labai gerai prisimena, kad panašioms aplinkybėms esant tas pats Allende, kitai partijai valdant, kalbėjo visai priešingai — ragino streikais kovoti už atlyginimų pakėlimą.

Darbo discipliną sugriovė pati vyriausybė, nes darbininkai dabar negalima pabausti nė už simuliaciją, nė už dažną dienų praleidinėjimą.

kad visas reikalus yra išpūstas, faktai iškraipyti partinės politikos sumetimais. Kaltinimai neturi pagrindo, todėl jis nebus pašalintas, nebent tik pats norėtų pasitraukti.

Pažymėtina, kad visa pekla užvirė ryšium su vieno kongresmano demokrato byla, ku-

Dvi Korėjos ir rinkimai

Seoulas. — P. Korėja balandžio 27 renka prezidentą. Kandidatuoja trečiam terminui prezidentas Chung Hee Park, demokratų partijos kandidatas. Svarbiausia kampanijos tema — valdžioje įsiveisusi korupcija. Prezidentas pripažįsta jos buvimą, bet įrodinėja, kad ji jau palaužta ir baigiama išgyvendinti. Jo gi konkurentas tvirtina priešingai — korupcija bus tol, kol valdžioje bus Park.

I reikalą bando įsikišti ir komunistai iš šiaurės. Kalbėdamas parlamento pareigas einančio organo susirinkime, S. Korėjos užsienio reikalų ministras Ho Tan palankiai pažūrėjo į pietiečių užuominą pasikeisti abiejų Korėjų dalių sportininkais ir žaidėjais. Tik jis norėtų vienos sąlygos — kad reikalas būtų tvarkomas rimtai, kad jis vestų prie ištempinio mašinimo ir suskaldytos Korėjos sujungimo. Skamba panašiai, kaip paskutinis gaidos iš Pekino.

— Egipto, Sirijos ir Libijos prezidentai paskelbė sudarą vieną valstybę federacijos pagrindais. Sudanas pasitarimuose dalyvavo, bet nuo prisidėjimo dar susilaikė. Rudenį bus referendumai susitarimui atvesti ar priimti. Federacijos pusiau atvirai skelbiamas tikslas — pašalinti Izraelio valstybę iš arabų tarpo.

— Pakistano sukilėliai paskelbė nepriklausomybę ir ieško valstybės, kuri juos pripažintų. Visa tik bėda, kad jie nekontroliuoja savo valstybės teritorijos.

— Vengrijos užsienio reikalų ministras Janos Peter lankėsi pas Paulių VI ilgam pasitarimui. Pokalbio temos — Rytų Vakarų problemos ir katalikų Bažnyčios padėtis Vengrijoje.

rijoje jis kaltinamas kyšių ėmimu. Pirmoji instancijoj jis bylą jau pralaimėjo, dabar nori- ma jam kaip nors padėti išsisukti bandant įrodyti, kad jo telefoniniai pasikalbėjimai buvo neteisėtai sekami.

Surado būdą paremti vargšus

Bruselis. — Norėdami, kad ūkiškai neišsivystę kraštai galėtų parduoti savo gaminių užsienioose ir tokiu būdu pasirinkti užsieninės valiutos, Europos ūkio Bendruomenės užsienio reikalų ministeriai nutarė, kad tų kraštų pramoninės prekės ir pusfabrikačiai nuo liepos 1 bus įleidžiami į B. Rinkos kraštus be maito. Ši kartą Europa pirmą kartą po karo pralenkė Ameriką pagalbos davimo reikale.

Pasiaiškinim nutarimą patvirtino. Jei, sakysim, Morokas dabar įveža limonado bonką į Prancūziją, tai turi mokėti maito 8 proc. nuo pardavimo kainos. Po liepos 1 tas limonado galės būti įvežtas be jokio maito.

Apskaičiuota, kad tik per vienerius metus, maito nemokėdami, neturtingieji kraštai uždirbs apie 100 mil. dol.

Vėl demonstruos

Washingtonas. — Balandžio 24 Washingtono vėl turi įvykti protesto demonstracija prieš Vietnamo karą. Norima sutraukti iš viso krašto pusę milijono demonstrantų.

Vyksta derybos dėl leidimo gavimo, demonstracijos kelio nustatymo ir vietų, kur vyktų prakalbos. Viena kalbų vieta numatyta prie kongreso rūmų, kita — Washingtono paminklo aplinkoje.

Oficialiu organizatorium skelbiama National Peace Action Coalition, bet neoficialių rėmėjų, sakoma, turima visur — kongreso nariai, darbininkų organizacijos, "išlaisvintos moterys", susimaišę "teologai" ir kiti įvairenybės. Skelbiama, kad demonstracija turi būti be riaušių, bet jų nebus išvengta, jei leidimą demonstruoti tuo pat metu gaus ir kita grupė, kurios pagrindinis tikslas yra policijos išprovokavimas. Ji savo darbą bandys atlikti ir tada, jei leidimo negaus.

Pirmasis veiksmas Pekine suvaizdintas Pekinologus žinia užklupo netikėtai

Hong Kongas. — Amerikos stalo teniso komanda su palydovais baigė istorišką viešnagę kom. Kinijoje ir sugrįžo namo. Jie pralaimėjo kinams abejas rungtynes (jos buvo vadinamos draugiškomis), pamatė garsiąją kinų sieną, pabuvojo Pekine. Kantone ir Sanchajuje (didžiausi Kinijos miestai) ir mūsų politškai nenormalių laikų istorijon įsirašė Kinijos-Amerikos ilgą nutrauktų santykių sumezgimo simbolius.

Kaip greit ir kokiomis formomis tie santykiai vystysis rungtynes (jos buvo vadinamos draugiškomis), pamatė garsiąją kinų sieną, pabuvojo Pekine. Kantone ir Sanchajuje (didžiausi Kinijos miestai) ir mūsų politškai nenormalių laikų istorijon įsirašė Kinijos-Amerikos ilgą nutrauktų santykių sumezgimo simbolius.

Kartu su sportininkais varėti atidaryti ir žurnalistas. Pirmieji trys buvo įsileisti tik komandos viešėjimo metu, bet vienas tuojau gavo leidimo pratęsimą būti ilgiau, gi NYT korespondentas, atsukėjęs iš Burmos, tuojau gavo leidimą vienam mėnesiui pabūti. Jis yra senas Kinijos stebėtojas, dažnai Hong Kongo lankytojas ir Kinijos radijo transliacijų sekejas.

Kiek keistokai atrodė faktas, kad Pekino vyriausybė jau turi Pan Am oro linijos prašymą leisti jai atidaryti orinį susiekimą tarp Kinijos ir Amerikos. Neoficialiai jau atidarytas ir telefoninis susisiekimas per senuosius kabelius. Sie ir kiti reiškiniai įtaigoja įtarimą, kad sportininkų kelionė į Pekiną

nebuvo atsitiktinė staigmena, bet abiejų šalių ambasadorių kurioje nors svetimoje valstybėje (Varšuvoje?) aptarta ir surežisuota. Staigmena galėtų būti nebent tai, kad Amerikoje buvo pajęgta taip ilgai paslapti išlaikyti.

Amerikos pekinologai kiek susijaudinę, kad žinia juos užklupo netikėtai, todėl jie bando ją menkinti: girdi atmosferą pasikeitę, bet iš esmės nieko naujo neįvyko. Ir ta proga jie kasa iš archyvų visokių klūčių sąrašus, pamirše, kad vakar dienos klūtis šiandien jau gali būti lieptas į naują krantą išlipti. Gal taip kartais ir reikia, bet nereiktų slėpti fakto, kad Pekino vyriausybė skriptą vaidina entuziastingai: kiek prez. Nixonas pereito penktadienio vakare buvo santūrus, tiek televizijoje per satelitą parodytas Chou En-lai pokalbyje su amerikiečiais neslėpė pasitenkinimo dėl naujos gdynės pradžios.

Aišku, kad Chiang kai-shek vyriausybė Taiwane įvykius labai apgailestauja. Ir ji, matyt, viską iš anksto žinojo, nes jau gerokai senstelėjusį užsienio reikalų ministrį pakeitė jaunesniu ir judresniu, paskyrė naują ambasadorių į Washingtoną, nežymiai keičia užsienio politikos vedimo taktiką, pritaikė naujai padėčiai ir kitą žodyną, rengiasi J. Tautų gen. asamblėjos metinei sesijai, kur dviejų Kinijų problema ši kartą bus sesijos sensacija. Tik atrodė, kad ją tvarkys patys Pekino kinei tokia pat lankščia formule, kuri buvo panaudota diplomatiniais santykiams su Kanada ir Italija užmegzti Chiang Kai-sheko Kinijos nepailečiam. Gal ir Washingtonui su Maskva toje byloje nebus ką veikti.

Susirūpinęs ir Hanojus, bet skelbia, kad Pekinas teiks jam pagalbą ir tuo atveju, jei pradės bendradarbiauti su Washingtonu. Šis gi tikisi, kad Pekinas padės jam likviduoti Indokininijos karą visiems priimti na formule.

Vokiečių radikalai bando naują taktiką

Berlynas. — Riaušėmis nepajėgus patraukus V. Vokietijos studentų savo pusėn, radikalų grupė V. Berlyne laisvajame universitete pradėjo bandyti naują taktiką: pakreipti studentų galvoseną socializmo link ramiu propagandiniu būdu. Tam tikslui kuriamos raudonosios grupės, kur mokomasi socializmo-leninizmo ir komunistų politinės ekonomijos. V. Berlyne esą 18 grupių, visų V. Vokietijos 15. Visos bazuojasi universitetais.

Viena nuo kitos tos grupės nepriklauso, tai yra nėra vieniančio ir dirguojančio centro, bet jas jungia specialiai tvirtų komunistų sudaryta grupė, kurios uždavinys įkurti V. Vokietijos gryną bolševikišką kompartiją: proletariato diktatūrą nuo pradžios iki galo. Šios studentų grupės labai pei-

kia Marcuse "teorijas", nes jis negailestingai sužalojęs marksizmą. Jiem nepatinka nė Ulbrichto kompartija R. Vokietijoje, net nė Rusijos kompartija. Jie nori būti arčiau anarchistų.

V. Berlyne jie žinomi universiteto sienose, bet labai nesireklamuoja. Studijinius posėdžius dažniausiai daro privačiuose namuose. Suprantama, kad R. Vokietijos universitetai tai grupei neprieinami — Ulbrichtui jie yra tik paklydę buržuai, nė skatiko neverti.

— N. Y. valstijos teisėjai įpareigoti lankyti kalėjimus keturis kartus per metus, kad suipažintų su kaltinamųjų sąlygomis, išklaustų jų skundus ir prašymus. Tuo būdu tikimasi pagerinti kriminalinių bylų sprendimus.

— P. Vietname planuojama nauja ekskursija į Laosą iš Vienos tarpukalnės, per kurią komunistai sueina į P. Vietnamą.

— Newarko mokytojų streikas, trukęs veik keturius mėnesius, baigtas šiaip taip sulipdžius naują darbo sutartį. Tokio ilgo streiko buvimas rodo miesto administracijos trūkumus tvarkant miesto reikalus.

SALFASS rytų sporto apygardos žiemos žaidynių atidarymas balandžio 17 Franklin K. Lane mokyklos salė. Kairė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis. Nuotr. V. Maželis

Laisvės reikalui jis atidavė savo duoklę

Detroito balandžio 8 palaidotas prof. dr. Pranas Padalis — po ketverių metų skausmingos, rūpestingai gydytos, bet nepagydomos ligos.

Sielvarte palikusiem žmonai Danai ir sūnui Daniui dabar tik viena paguoda — žinojimas, kad jų mylimas vyras ir tėvas jau nebekenčia.

Kitiem ji išlydėjusiems i nesugrįžimą lieka noras išlaikyti atmintyje velionies vaizdą, ko kį jis sukūrė savo gyvenimo ir darbų amžiuje.

Velionies amžius — tik pradėti šešiasdešimties metai (gimęs 1911 gruodžio 7). To amžiaus trejopi tarpai, arba, tiksliau sakant, trejopos sritys, kuriose jį regėjome.

Pirmas — mokslai. Būdamas 18 metų, baigė Raseinių gimnaziją. Būdamas 22 metų, baigė Kauno universitete teisių fakulteto ekonomikos skyrių (1933). Paskui dveji metai Zuericho ir Sorbonos universitetuose. Grįžęs, būdamas 24 metų, pakviestas į tą patį ekonomikos skyrių asistentu, o 1938 gavo daktaro laipsnį. Mokslinė karjera nenutrūko ir Sovietams, paskiau Vokiečiam Lietuvai okupavus. Tik dr. Pr. Padalis tada atsidūrė Vilniaus universitete ir jame išbuvo iki 1944 docento titulu, dėstydamas Lietuvos ūkio istoriją, ekonominę politiką, prekybos politiką.

Dr. Padalis nebuvo grynai knyginiis žmogus. Jis neturėjo kada nę knygų rašyti dėl antro savo charakterio bruožo, kuris jo vaizde itin ryškus — višumeninės veiklos bruožas. Veikė ne tik ateitininkuose, sportininkuose. Lietuvos okupacija jį, praktinės veiklos žmogų, vertė įsijungti į rezistenciją.

Kongreso komisijos apklausinėjimuose 1953 jis liudijo, ko kiu nepaprastu būdu jis buvo i-trauktas į rezistenciją pirmos Sovietų okupacijos metu. Tos rezistencijos iniciatoriai jį stebėjo, sekė, ar jis tinkamas rezistencinei diskrecijai, iki galutinai apsisprendė jį traukti, kai pamatė anais okupacijos laikais jį priimant Komuniją.

Itrauktas į tinklą, gavo virs-ti politiniu ryšininku prie ginkluotosios rezistencijos, kuri rengėsi sukilimui. Jam teko ke-liauti ir į Kauną kompleksuo-jant politinę vadovybę — būsi-mąją po sukilimo vyriausybę. Ir kai su pirmąja karo diena su-kiilimas prasidėjo, dr. Padalis buvo Kaune. Jam teko prisimi-ti laikinojo vyriausybės preky-bos viceministerio pareigas.

Tada jam dar nebuvo suėję 30 metų.

Iš rezistencinės veiklos pas-kiau nebebuvo galima ištrukti: rezistencijoje prieš nacine o-kupaciją; 1944-5 Vliko delega-tūros narys Berlyne; 1945 Vli-ką atkūrus Wuertburge Lietu-vių Fronto atstovas Vlike.

Cia jis buvo pirmasis, ku-riam iš Vliko pasisekė atsidur-ti Paryžiuje. Iš ten vėl vienas pirmųjų, nes jau 1946 metais, atsidūrė Amerikoje. Ir čia pir-moje eilėje jis reikšėsi kaip veiklos, kovos už Lietuvos lais-vę žmogus.

Kaip Vliko įgaliojiniis jis su-sisiekė su Amerikoje veikian-čiom lietuvių srovėm. Jis turė

Vasario mėnesį paminėtos, Fausto Kiršos 80-sios ir Balio Sruogos 75-sios gimimo meti-nės. (E)

Vilniaus dramos teatre kovc 21 įvyko Just. Marcinkevičiaus dramos "Katedros" premjera. Prieš tai Vilniaus ir Klaipėdos dramos teatrai su nepaprasta sėkme buvo vaidinę to paties Marcinkevičiaus "Mindaugą". Naująją dramą taip pat režisa-vo Henrikas Vancevičius. (E)

Dr. Praną Padalį palydėjęs į Detroito kapines

jo uždavinį — paveikti Ameri-kos lietuvių veikėjus, kad at-statytų vienybę. Džentelmenas, taktiškas, lankstus, mokąs pa-gerbti svetimą mintį, dr. Pada-lis rado palankaus atgarsio ir geros valios lietuvių srovėse; Amerikos Lietuvių Tarybos vie-nybė buvo atstatyta — į ją grį-žo anksčiau pasitraukusioji tau-tininkų srovė.

Padalis Amerikoje buvo taip pat pirmasis iš tų atvykėlių, kurie čia prakalbo amerikie-čiam apie pavergtą Lietuvą. Apie 250 prakalbų, paskaitų buvo jo duoklė.

Kai 1953 Kersteno komitetas pradėjo investigacijas apie Bal-tijos valstybių užgrobimą ir ge-nocidą, dr. Padalis liudijo vėl ne tik apie tautos kančias, pa-tirtas iš pavergėjo; jis vieninte-lis liudijo visu platumu ir apie tautos pasipriešinimą, rezisten-cinę kovą. Ir jo liudijimas buvo konkretus, nes įvykiai buvo jo paties išgyventi. Jis pateikė, ir į dokumentaciją buvo įtraukti sovietiniai raportai apie suėmi-mus, deportacijas, apie rengia-

Prof. dr. Pranas Padalis

mą sukilimą, apie išvogtus gink-lus ir t.t.

Sią pareigą laisvės kovai at-likdamas, dirbo jau vėl ir moks-le — profesoriavo Detroito uni-versitete. Bet universitetą pali-mo, kai vėl buvo reikalingas

žmogus ten, kur tiesiogiai vyk-c kova dėl Lietuvos reikalo — 1954-58 Padalis Amerikos Bal-so redaktorius, o paskiau ir ve-dėjas Muenchene.

Tai buvo kaip tik laikai, ka-da tos Amerikos Balso transla-cijos iš Muencheno buvo la-biausiai išpopuliarėjusios Lietu-voje.

Nuo 1959 grįžo į akademinį darbą — profesoriavo Arizo-nos universitete Phoenixe. Bet dar Muenchene jo sveika-ta buvo pradėjusi lūžti. Pa-ėmęs iš Phoenixo metus atos-tojų, jį nėbegrižo. Stiprėjęs ženklaui to trečio trumpo skaus-mingo laikotarpio — ligos.

Jos betgi nepaisydamas, ne-norėjo visai atitrūkti nuo vi-suomeninės veiklos ir iki pas-kutinių metų dalyvavo Lietu-vių Fronto Bičiulių vyriausioje taryboje.

Buvo prasminga, kad balan-džio 7 paskutiniam pasimat-ymui su a. a. Padaliu, rezisten-cijos, sukilimo, laikinosios vy-

riausybės dalyviu, vadovavo tos pačios rezistencijos, suki-li-mo ir laikinosios vyriausybės narys, buvęs nacių kalinsys dr. A. Damušis.

Buvo prasminga, kad jo pa-gerbti buvo atvykę iš Washing-tono Amerikos Balso žmonės iš New Yorko, New Jersey re-zistencijos bičiuliai. Buvo jaudi-nantis gestas, kai New Jersey atstovė į velionies karstą įdėc urnelę su žeme iš Rasų kapų. Iš Vilniaus, kuriame daugiau-sia reikšėsi velionies mokslinė ir kovos dėl laisvės veikla.

Paliekant a. a. dr. Praną Pa-dalį amžinybės globoje, atmin-tyje kilo žodžiai, kuriais dr. Pa-dalį įvertino Kongreso komite-to pirmininkas Kerstenas. Jis kalbėjo: "Aš manau, dr. Padalį kad jūs dabartinėje savo padė-tyje kaip Detroito universiteto profesorius, ir kaip Amerikos pilietis, ir kaip lietuvis, buvęs Lietuvos pilietis, aš manau, jis padarė realų indėlį laisvės reikalui" (Baltic States Investi-gation, I, 332-353 p.).

Taip, veikla laisvės reikalui yra pagrindinis bruožas pali-kusiame dr. Prano Padalio vaiz-de.

Lietuvių Fronto Bičiulių Taryba 1953 metais posėdžiavusi New Yorke. Iš k. į d. I. Malėnas, J. Šlepetys, J. Brazaitis, A. Pocius, Vl. Palubinskas, dr. P. Padalis, J. Dambriūnas, J. Kazickas, A. Damušis ir V. Palubinskas. Nuotr. V. Maželio

KOMPARTIJOS KONGRESAS APIE RELIGIJĄ TYLEJO

Maskvinio komunistų suva-žiavimo vienas būdingųjų žurn-žų buvo tai, kad nei Brežnevas nei kiti nepuolė religijos, kaip sovietinio režimo priešo. Rū-pesčio dėl religijos ar jos iš-pažinėj Maskvoje neiškėlė net ir okup. Lietuvos "gauleiteris" A. Sniečkus.

Bet, kad Sovietijos gy-ventojai seka įvykius, religijos persekiojimą Lietuvoje, liudija slaptojo leidinio "Samizdat" ar-ba "Paskutinių įvykių kroni-kos 16-ji laida.

"Kronikos" 16-je laidoje, pa-vyzdžiui, plačiai paliesta 1970 m. liepos mėn. Lietuvoje įvy-kusi Dubingių klebono kun. Antano Šeškevičiaus byla. Jis bolševikų teismo buvo nuteis-tas vieneriems metams kalėj-i-mo. Jis buvo apkaltintas "ne-legaliai" mokęs vaikus poterių. Vakaruose patirta, kad kun. Šeškevičius save labai suma-niai gynė, pasinaudojęs ir so-vietine konstitucija ir žmogaus teisių deklaracija. Kaip dien-rašty "The Christian Science Monitor" paskelbė Paul Wohl, kun. Šeškevičiaus nuteisimas bei gynimasis dabar jau pate-ko į sovietų pagrindinio spaudą.

Paskelbti Šeškevičiaus žo-džiai apie tai, kad "istorija liu-dija, jog tiesa laimės, nes ji — amžina ir jūs turite paklusti amžinai tiesai"... Ten rašo-ma ir apie kitų tautybių gy-ventojų Sovietijoje nubaudi-mus dėl religijos.

Tas pats pagrindžio leidinys "Paskutinių įvykių kronika", 16 nr., paskelbė, šalia kun. Še-škevičiaus bylos okup. Lietuvo-jie aprašymo, dar kitus dėl re-ligijos nukentėjusių pavyzdžius.

Praėjusių metų gruodžio mė-nesį Kijeve buvo suimta bap-tisto, kovojusio už tikėjimo lais-vę, žmona Lidija Vins. Jis teisi-mo nuosprendžiu atlieka baus-mę priverčiamo darbo stovyklo-je. Kovingieji baptistai atsisa-ko tarnauti krašto kariuomenė-je.

Kiti religijos persekiojimo pavyzdžiai, pagal pagrindžio lei-dinį, buvo taip pat Ukraino-je, be to, Kazachstane ir kito-se respublikose. Suvažiavimas Maskvoje visa tai nutylėjo.

Tačiau kongreso dalyviai ne-galėjo nepastebėti žurnalo "Nauka i religija" 1970 gruo-džio laidos. Joje paskelbtas skaitytojų M. A. Lebedovo, Pen-zos gyventojų, laiškas. Jis sa-ko: "Tikėjimas Dievu — Kū-rėjų geriau, kaip ateizmas, at-sako į žmogaus proto kelia-mus klausimus". Redakcija pri-ėžino, kad panašius laiškus ji gavusi ir daugiau ir, palyginti, švelniai atsakė į savo skaityto-jų keliamus klausimus.

Kun. A. Šeškevičiaus, 1970 liepos mėn. okup. Lietuvoje nuteisto, gynybos kalbą Kata-likų misija Prancūzijoje išver-tė į prancūzų kalbą, padauginc ir ją platina. (Elta)

Lietuviai šokėjai ir sportininkai

Lietuvos šokėjų pora, Jūratė ir Česlovas Norvaišos, dalyva-vė daugelį kartų tarptautinėse pramoginių šokių varžybose, va-sario mėn. dalyvavo Miunchene, Vak. Vokietijoje, įvykusiose Europos taurės pramoginių šo-kių varžybose. Čia lietuviai, at-stovavę Sovietų Sąjungai, už-ėmė šeštą-septintą vietas, gi Garmish Partenkirchene, Alpių taurės varžybose buvo šešti. Miuncheno varžybose dalyvavo 20 porų, atstovavusių 14 val-s-tybių. Dalyvavo ir Australijos čempionai. Norvaišos Europos varžybose dalyvavo ketvirtą

kartą, pradžioje buvo laimėję vos dvilyktą vietą.

Sportininkas, šuolio į aukštį meistras Lietuvoje, Kęstutis Šapka vasario mėn. dalyvavęs sporto varžybose JAV — Los Angeles, Oakland ir New York miesto miestuose keliais atvejais, rungtyniaudamas su olimpi-niais sportininkais, laimėjo ant-rą ir trečią vietą. Vėliau Šap-ka dalyvavo Sovietų S-gos leng-vosios atletikos žiemos pirmė-nybėse Maskvoj ir tikėjosi pa-tybių. Dalyvavo ir Australijos dalyvau Europos pirmenybė-se Sofijoje. (Elta)

PARTIJOS PAKARTOTAS ĮSAKYMAS RAŠYTOJAM

Dėl Lietuvos rašytojų, daili-ninkų ir kt. kūrėjų, komunistų suvažiavimas paskelbė tokį kal-tinimą: jų, ypač jaunų, kūryba ne visada "glaudžiai susijusi su dabartimi, kartais pasireikšd-vo klasinių pozicijų netvirtu-mas, nekritiškas susižavėjimas su turiniu nesusiūsiusiais, kū-rybiškai nepateisintais eksper-i-mentais formos srity". Partija pareikalavo idėjiškai ir me-niška brandžių kūrinių arba to-kių, kuriuose turi atsispindėti vadinama komunistinė statyba. Tai reiškia, kad ir kultūros sri-ty laukiami žvarbesnių vėjų, jau buvusiu stalininiu laikme-čiu. (Elta)

Lietuvos gamtininkai prisi-minė Zemačių ir Lietuvos bo-taniko, S. Daukanto amžnin-ko, kun. Jurgio Pabrėžos, OFM, gimimo 200 metų sukaktį. Doc. C. Kudaba "Tiesoje" teigia, kad Pabrėža buvęs ir liaudies gydy-toju, farmakologu, per savo gy-venimą parašęs apie 50 gam-tos mokslo ir kitų kūrinių. Ku-daba priminė, kad katalikų Baž-nyčia yra pastaciaus Kretingos kapinės Pabrėžai puošnų pa-minklą. Pasūlyta, ypač botani-kų draugijai, išleisti J. Pabrė-žos raštų rinkinį. (E)

Išleistas Vytauto Siritjos Gi-ros apsakymų ir apysakų rin-kiny: "Susitikimas su Brunhil-da". Autorius liečia nacių oku-pacijos laikmetį, be to, pasa-koja apie šių dienų lietuvių me-dikų bei jūreivių gyvenimą. (E)

SPARTA — Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, compute-riai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir fir-mų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 87-26 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. S. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-con-ditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; LT 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos gar-bingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaigos atlieka visus patarnavimus su-darant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, telef. 441-4712 ir 370 Union Ave., Brooklyn, telef. 384-4952.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užplū-dymas, Mutual Funds—pilingi investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šešta-dieniais iki 6 v. pp. 87-08 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie-mama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 8-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrus. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užkite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (ga-li vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmadieniais, nuo 3 iki 4 val. pp. 97.9 meg. FM bangomis. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2764.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekma-dienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Melodijų radio valanda, WMZK-FM, ban-ga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višėnis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12 - 12:45 val. p.p. Liet. Ra-dijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; va-kare: 738-1946. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

DAINŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE

EKSKURSIJOS:

New Jersey lietuviams iš Newarko aerodromo
New Yorko lietuviams iš La Guardia

United Airlines ar TWA reguliariais skridimais. Grupės išvyksta kartu liepos 3 d. Grįžti kiekvienas gali individu-aliai savo pasirinktu laiku — be jokio pridėtinio mokesčio.
• Kaina: suaugusiems 89.00 dol.; vaikams nuo 2 iki 12 m. 44.50 dol.; kūdikiams žemiau 2 metų nemokamai.
(Visi takasai įskaityti)

Registruotis:

LITO
Kelionių Biuras

94-10 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. (212) 847-5522

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Taisyklės geros, jei ne tos išimtys

Kongreso investigacijoje apie Kudirką buvo ištisai pakartoti Amerikos Balso visos savaitės aiškinimai pavergtiems žmonėms, kad įvykusi klaida; kad Amerikos politika dėl azylų liekasi ir toliau nepakitusi; kad išdavamai nepasikartos.

Amerika tikrai yra išgarsėjusi azylų suteikimu. Ir teisingai ji tuo didžiuojasi. Bet kongresmanas Fultonas apklausinėjęs atskleidė ir antrą, prieš tai neišgarsintą pusę: kad azylų suteikimo taisyklėse esama išimčių. Suminėjo — nuo azylų susilaikoma, jei jo siekiama vykstant deryboms; azylus nesuteikiamas, jei jo siekiama atstovybėse, konsulatuose (išskyrus du atvejus — kard. Mindszenty ir Stalino dukters.)

Tegul dėl tokių „išimčių“ Amerikos aureolė ir mažiau spindėtų, bet apie jas reikia informuoti, kad laisvės siekiantieji nebūtų gundomi, klaidinami ir prauždomi, kaip tai padarė išgarsintoji Atlanto charta.

„Išimčių“ esama ir tarp kitų išgarsintų principų. Vienas jų yra tautų apsisprendimo teisė. D. Lawrence atvirai prikišo, kad didžiosios valstybės apsisprendimo principą vieniam taiko, kitiem ne.

Kas nulemia tą dvejoją matą? Tai atskleidžia kitas šių dienų įvykis... Amerikos kroatų grupė balandžio 10 rengė savo nepriklausomybės paskelbimo minėjimą. Prašė Clevelando miesto majorą Stokes pasiskelbti proklamaciją ir leisti vėliavą iškelti. Stokes atsakė neigiamai, vykdydamas valstybės departamento nurodymą.

Clevelando „Tėvynės garsų“ radijo deka mus pasiekė tas valstybės departamento Europos skyriaus nurodymas, kuriame pareigūnas Richard F. Davies kovo 19 rašė: „Kai kurios kroatų etninės grupės šiame krašte švenčia balandžio 10 kaip „Kroatijos nepriklausomybės dieną“. Deja, ši data sutam-

pa su 1941 metais nacių iškamšinio režimo sudarymu Kroatijoje...“

Kroatijos nepriklausomybės idėja nepriimtina Jugoslavijai. O „kaip jums žinoma, — sakoma aname rašte — mes turime pastovius ir draugiškus santykius su Jugoslavija ir savo valstybinės politikos sumetimais remiame jos suverenumą ir nepriklausomybę“.

„Jugoslavijos vyriausybė, su prantama, yra labai jautri, kad tos sukakties šventė nebūtų paremta Jungt. Valstybių oficialių pareigūnų dalyvavimu...“

„Praeitį keletas gubernatorių ir majorų buvo paskelbę proklamacijas ir kitu būdu viešai siejęsi su balandžio 10 metinėm. Aš būčiau dėkingas, jei jūs pamėginsite išaiškinti valstijų bei lokaliniam pareigūnams, kad tokis dalyvavimas neigiamai atsiliepia valstybės interesams“.

Amerika išpažįsta apsisprendimo principą. Bet prie jo vykdymo prisideda tik tada, kai jis nekenkia valstybės departamento minimam „valstybės interesui“.

„Interesas“, arba vadinama pragmatinė politika, turi lemti konkrečius Amerikos politinius veiksmus. Prieš tuos „interesus“ turi nusilenkti kiti principai, nors ir kokie autoritetai juos būtų skelbę.

„Interesas“ ir yra ta slaptoji jėga, dėl kurios Amerika gali pripažinti apsisprendimą vykdytiną Afrikoje, bet apie jo vykdymą Europoje — tylėti; gali boikotuoti Rodeziją, kuri vykdo rasinę diskriminaciją, bet neboikotuos Sovietų, kurie vykdo tautinę, ideologinę, religinę diskriminaciją.

Kas yra Amerikos „interesas“, kas ne — sprendžia vairotojai. Ar jų sprendimai tikrai patarnauja Amerikai — atskiras klausimas. Mum čia svarbi kita išvada: girdint pareiš-

Skubėkime registruoti mokinius į Vasario 16 gimnaziją

Pavasaris žygiuoja Odenvaldo kalnų šlaitais, kuriuose jau žydi migdolai, persikai, vyšnios ir slyvos. Pavasaris ir Vasario 16 gimnazijos parke: šimtmetis gliuosnis verkėjas papuošė savo išstusias šakas glėžniais „kačiukais“, didžiules žiedų taurės atvėrė išdidi magnolija krūmai apsidengė minkštučiais kais lapeliais; kas rytą koncertuoja paukščiai, liuksio voverytės iš medžio į medį, o netolimo pievose jau seniai skūkaja pempės, sveikindamos Romuvos gyventojus „gyvi, gyvi“.

Pavasaris ir mokinių širdyse: linksmai šnekučiuodamiesi jie traukia ir parką pasivaikščioti, pasišildyti saulėje. Jie linksni ne tik kad pavasaris šalnai išpuošė parką, bet ir dėl to, kad šių metų pavasaris jiems atnešė nepaprastą dovana — naują bendrą. Nuo balandžio vidurio parkas prigužės visokių mašinų. Amerikiečių kariuomenės žemėmė pati pirmoji išraus pamatam griovius, ir pamažu kils naujas triaukštis pastatas. Mergaičių bendrą bus baigtas jau šių metų žie-

kimus apie laisvę, apsisprendimą, žmoniškumą ir kitus šviesius principus, tenka apsidairyti, ar nėra kokių „interesų“, kurie sulaukys nuo anų pareiškimų vykdymo ir šviesoje taisyklę padarys tamsią išimtį.

mą, ir iš šimtmetės pilies, kuri jau atitarnavo, mergaitės persikels į modernias erdvas patalpas.

Pavasario saulutei meiliai šypsantis, parke beveik kasdien su žemesniųjų klasių mokiniais žaidžia stud. Aldona Rygelytė iš New Yorko. Ji talkina gimnazijai jau nuo pereinamo rudens. Be jos, gimnazija turi ir tris mokinius iš Amerikos: Birutę Motiejūnaitę (II kl.) iš Los Angeles, Gediminą Mažeiką (IV kl.) iš Washingtono ir Algį Avizienį (VI kl.) iš Chicago.

Ateinančiais mokslo metais, kurie prasideda rugsėjo 5, mokinių iš Amerikos bus žymiai daugiau. Jau dabar yra pasiskardensius per 10 tėtų, žadančių savo vaikus leisti į Vasario 16-ąją. Tėveliai, kurie dar dėsia ar neapsisprendę, turėtų pasukbėti, nes vietų, ypač berniukų bendrąbutyje, nėra daug: jas gali užimti mokiniai iš Vokietijos.

High school mokslo programa. Nuo ateinančių mokslo metų Vasario 16 gimnazijos mokslo programos pertvarkomos taip, kad jos beveik atitiks Amerikos high school programas. Anglų kalbos, pavyzdžiui, mokytojas amerikietis mokytojas pagal Amerikos high school reikalavimus. Vokiečių kalbą dėstys vokiečių mokytoja, kalbanti angliskai. Kiti dalykai dėstomi lietuviškai.

Vasario 16 gimnazijoje, kaip ir vokiečių gimnazijose, yra 9 klasės. Mokiniai iš J. Amerikos Valstybių ir Kanados į I klasę priimami po 4 pradinės mokyklos (elementary school) skyrių. Stojant gimnazijon, mokinio tėvai parašo prašymą, prideda mokinio išeimo mokslo pažymėjimą, gimimo metrikų nuorašą ir, jei turima, skiepių knygele. Iš aukštesnių pradinės mokyklos skyrių ar high school priimami į atitinkamas klases (pvz., po aštuonerių metų pradinės mokyklos — į IV ar V kl., pagal pažymius). Baigę 9 klases, užėjusių mokinių po brandos egzaminų gauna brandos atestatą, kuris juos įgalina stoti į S. Amerikos ar Kanados universitetus, peršokant vad. junior college. Per brandos egzaminus egzaminuoja gimnazijos mokytojai. (Norintieji studijuoti Vokietijoje brandos egzaminus laiko kitokia tvarka.)

Už pragyvenimą (maistą ir kambarį bendrąbutyje) reikia per mėnesį mokėti 20 dol., už specialias vokiečių k. pamokas — dar 14 dol. mėnesiui.

Varasos atostogų metu (nuo liepos 10 iki rugsėjo 8) bei per Kalėdų ir Velykų atostogas (po 2 savaites) vyresnieji mokiniai turi progas pažinti Europos kraštus, po juos keliaudami. Šiaip per vasaros atostogas galima grįžti ir pas tėvus. Per

atostogas pasiliekančiam Europoje (negalintiems ar nenorintiems keliauti, ypač jaunesniesiems) stengiamasi surasti lietuvių šeimas, kur jie galėtų atostogas praleisti.

Mokiniai iš užjūrio paprastai atskrenda lėktuvu į Frankfurt-Main aerodromą, iš kur jie gimnazijos autobusiuku pervežami gimnazijon.

Vienintelė galimybė gerai įsisavinti lietuvių kalbą ir literatūrą

Dvejų metų praktika su mokiniais iš Amerikos parodė, kad jie Vasario 16 gimnazijoje liuanistinių žinių gauna daugiau nei šeštadieninėse mokyklose. Tai viešai spaudoje patvirtino buvęs jos mokiniai Amerikos lietuviukai (Vytautas Jurgaitis ir Mindaugas Bielskus, abu iš Chicago). Tuo nenorima nuvertinti liuanistinių mokyklų. Nėra abejonės, kad jos labai daug pasiekia: Bet jos moko tik šeštadieniais ir tik vaikus iki tam tikro amžiaus. Vasario 16 gimnazijoje lietuvių kalba yra dėstoma per 9 metus: nuo pirmos klasės, kurios mokiniai esti 10 metų.

Į TALKĄ BRAZINSKAM

Po to, kai Turkijos vyriausios teisios panaikino žemesniųjų teismų nutarimą dėl Brazinskių padėties, galutinis jų bylos sprendimas atiteko Turkijos vyriausybei. Susidarius naujai Turkijos vyriausybei, tas sprendimas gali netrukus įvykti.

Ką tik iš Ankaros gautomis Vlike žiniomis Brazinskių byloje daug lemia laiškas ir telegramos, siunčiamos Turkijos vyriausybei. Todėl labai yra tikslinga laisvojo pasaulio lietuvių telegramomis ir laiškais nedelsiant apeliuoti į Turkijos naująją vyriausybę, kad Algirdas ir Pranas Brazinskai nebūtų atiduoti sovietams, nes tai reikštų jų atidavimą mirčiai. Telegramas ar laiškus atskirų asmenų ar grupių geriausiai adresuoti šiem Turkijos vyriausybės nariams ar nors kuriam vienam iš jų:

His Excellency Nihat Erim

Prime Minister, Ankara, Turkey.

His Excellency Sadi Kocas Assistant of the Prime Minister, Ankara, Turkey.

His Excellency Osman Ocay Foreign Minister, Ankara, Turkey.

His Excellency Ismail Arar Justice Minister, Ankara, Turkey.

Telegramas ar laiško tekstas galėtų būti toks: „We kindly ask you not to extradite the Lithuanian refugees Pranas and Algirdas Brazinskis who escaped from Soviet enslavement. Extradition would be equal to the death sentence for both Brazinskis.“

Į laiškus ir telegramus siunčiamą tikslingą įtraukti jaunimą: studentus, šeštadienines mokyklas, vyčius, ateitininkus, neolituos, skautus ir visus kitus, kad ir neorganizuotus. (Elfa)

Vasario 16 gimnazijos statomo bendrabučio projektas.

IŠ ATSIMINIMŲ

MIKALAJUS KATKUS

(18)

Dabar vadiname Basanavičių didvyrių, patriarchų, Lietuvos atgimimo tėvų ir gretiname su Vytautu Didžiuoju. Bet kas įdomu, jog jis, Basanavičius, studento būdamas, jau dėjęs didžiulį esąs: jis apie menkinčius neturėjo kalbos, jis šnekėjo apie tai, kas po dvidešimties metų teks jam veikti ir nuveikti, jis šnekėjo apie nepriklausomą Lietuvą. Norėdamas žadinti lietuvių iš letarginio miego, Basanavičius ketino apsigyventi Prūsijoje, netoli sienos, ir iš ten raštus veikti Lietuvą (apie nepriklausomą Lietuvą pranašavo tais laikais dar Jonas Šliupas, sakė, Lietuva bus sianti tvirtovė Vokietijos nuo Rusijos).

Basanavičius kritikavo lietuvių tautos istoriografiją, neigė įsisenėjusį istorijoje pavadinimą „žnič“, skiriamą šventai mąžai, besikūrenančiai ant aukuro Vilniuje, kritikavo Narbutą Jo istorija esanti lyg ant siūlės suvarstytas žinių rinkinys apie įvykius, be kritikos ir suderinimo. Jis rodė man kelis tal-

jos tikslas, be kito, buvo davinėti stipendijas visiems šianykštės Jugoslavijos jauniems žmonėms, einantiems aukštus mokslius Rusijoje, ir ne tik Jugoslavijos, bet ir Lenkijos, tik pastariesiems reikėjo mokintis būtinai Maskvoje — ne kitur.

Suvalkų gubernijos lietuvių moksleiviai nebuvo išskirti nuo lenkų ir taip pat buvo globojami Slaviansko Komiteto. Tokiu būdu Maskvoje buvo daug lenkų studentų, jie gyveno be vargo, gaivino lenkišką dvasiją ir laikėsi būrio. Valdžia žiūrėjo į juos atlidžiai: rusams studentams nevalia buvo rinktis į daktų daugiau kaip septyniems; lenkai, kūčias keldami, rinkosi neribotus skaičius ir be baimės. Buvo žinoma, kad kuriam studentui lenkui pasakęs oficialus valdžios asmuo: jūs galite susiję atstatinėti savę Lenkiją, tik ne socializma, to lenkai nevalia nei prisiminti. Lenkijos studentai prieš rusų studentus atrodė aristokratais, o kad laikėsi būrio, savo būdu visur balsiai šnekėjo lenkiškai, nors, tarp rusų būdami, neįsigijo jų pastarųjų simpatijas.

Lietuvius Basanavičius tarp kitų lietuvių studentų buvo išimtinai geroje padėtyje: jam nerūpėjo pragyvenimas. Būdamas laisva nuo tų rūpesčių, galva galėjo bet ko prasimanyti, be medicinos dalykų, buvo dar laiko pasvajoti. Taigi ir svajojo apie savo tautos praeitį ir ateitį, apie nepriklausomybę ir kitą, statė rūmus ant ledo, rengė save karžygiu, mokslininku ir politikui, buvo laimingas.

Pabaigus mokslą, kaip manė, taip jam dėjos; jis nuo seniau manė apsigyventi užsienyje, Prūsų pusėje, netoli Lietuvos sienos. Valdžia apgyvendino jį užsienyje, tik jau nuo Lietuvos toli — Bulgarijoje, o tas jo siekiamas dar geriau tiko: nes dabar „toli“ nėra, visur arti, net antrame pusrutuly, o gyventi valstybinėje įstaigoje, imant algą, yra lengviau, negu gyventi gydytojo praktika svetimame krašte, sakant Prūsų Lietuvoje.

Jau Bulgarijoje Basanavičius dirba, jau vykdo savo užnamą, aukštą, didvyrišką, karišgišką, velkasi šarvais, daro tą, kas reikalinga, keliant tautą iš letargo miego: ieško taktininkų leisti pirmutinį didžiulį Lietuvai laikraštį. Ir tas jam sekasi. Pasirodo, kad ne vienas Basanavičius yra prieaušryje pakiręs, kad yra ir daugiau tuom besirūpinančių ir nemažesniu entuziazmu užsimanusių tą patį. Atsiliepė broliai Vileišiai, dvarponis Silvestravicius, advokatas Raila. Prūsų lietuviai Jankus, Mikšas ir daug slapvarčių. Atsiranda ir pinigų: vargšas Višteliauskas žymią dalį savo turto, besipriešinant jo žmonai, atiduoda sumanytam tikslui, tūlas žemaitis, pasivadinęs Laurynu, duoda du tūkstančius rublių.

Buvo rašinėtas, drumstasi, galų gale susivėlė užuomazgoje pirmutinis lotyniškoms raidėms lietuvių kalboje laikraštis „Aušra“. Atsirado žmogus, su tinkamas siuntinėti paštu po Rusijos valstybę: buvo tai Rygos policijos tarnautojas — „okolodočnas“, berods, menko tarnybinio laipsnio, bet sekinos pilietinės drąsos žmogus, uozas Myliauskas, slapvyarde Miglovara.

Bus laikraštis, tik kas pasirašins jo redaktoriumi ir leideju? Rusų padonas negali to daryti, nes tai būtų nusikaltimas prieš įstatymus, gresia teismas, kalėjimas ar ištėrimas. Galėtų tą padaryti Prūsų lietuviai M. Jankus, Jurgis Mikšas ar kitas bet kas; tik Basanavičius pasiūlo pirmą jį, jiems tos vietos neužleido, pats ją užėmė.

Dėl Basanavičiaus rusų įstaitymai tyli, jis apėjo juos nesusižalojęs, jis turi valdininkuose diktus užtarėjus. Basanavičius geriausiai suprato šio laikraščio leidejo svarbą, geriausiai suprato, kad leidejo vardas tuojau ir garsiai suskambės po visą Lietuvą ir tarp išiblaškiusių po vietą lietuvių. Basanavičius nuo pirmos jaunystės dienų svajojo apie didvyrišką darbą, dabar atėjo lemiamoji valanda, negi galima ją niekais praleisti.

(Bus daugiau)

Kun. A. Kezys, S.J., nuotraukų parodoje, kuri buvo kovo 27 Maspetho lietuvių parapijos salėje. Iš k. į d. dail. V. Ignas, R. Bružienė, kun. A. Kezys, S.J., Vanda Galbuogytė. Nuotr. V. Maželis

Lietuvos atsiminimų radijo valandėlei 30 metų

(Tęsa iš praeito nr.)

Jaunas ir energingas Jokūbas Stukas aną 1941 metų vasarą labiausiai rūpinosi, kaip suteikti lėšas radijo valandėlei. Tai buvo tik 15 minučių programa, bet darbo pareikalavo labai daug. Reikėjo laimėti žmonių pasitikėjimą. Tad reikėjo programą pritaikyti žmonėms, kad jos visi mielai klausytų ir net lauktų. Bet be skelbimų neįsivertė. Skelbimus reikėjo rinkti pačiam.

Tuo metu New Yorke veikusi Ginkaus ir Valaičio programa turėjo savo publiką ir savo vardą. Pro jas turėjo praeiti Jokūbas. Ir jis abi tas valandėles toli toli aplenkė.

Tarp visuomenės

Radijo valandėlės vedėjas ir organizatorius yra atvestas tiesiai į žmonių tarpą — iš žmonių ima ir žmonių atiduoda. J. Stukas iš anksto suprato, kad reikia eiti į visuomenę, jungtis į jos veiklą. Tokiu būdu pažinti daugiau žmonių, suprasti jų interesus, kartu ir draugų įsigyti.

Tuo metu kaip tik buvo atvažiuojęs Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Jam buvo rengiamas sutikimas. Ir jis įsijungė į šį darbą. Susitiko naujus žmones, užmezgė naujas pažintis, kurios padėjo valandėlei.

Vilniaus spaudo minėjo muzikologas Juozas Gaudrimas, „sausio 7 sulaukusio 60 metų, veiklą. Gaudrimas svarbiausias darbas yra trijų tomų „Iš lietuvių muzikinės istorijos“.

Dabar Gaudrimas baigia ruošti enciklopedinio pobūdžio knygą apie šiuos dienus (jau sovietų okupacijoje) Lietuvos kompozitorius ir muzikologas. (E)

Valandėlė virsta į valandą ir laimi pasisekimą. Kai Jokūbas užsidėjo uniformą, „Rūtos“ dainininkai ir šokėjai. Didieji valandėlės piknikai.

išlaikyti. Palengvėjo skelbimų rinkimas, prasišvietė nauji horizontai.

Prailginamas laikas

Pradžioje valandėlė buvo pavadinta Tėvynės Garsais, bet greit apsižiūrėjo, kad pavadinimas lyg ir netinka. Lietuva okupuota, nebėra tiesioginis ryšys. Taip greit buvo pakeistas pavadinimas ir pavadinta „Lietuvos atsiminimų“ radijo valandėlė.

Po keletos mėnesių iš 15 minučių laikas buvo prailgintas iki pusės valandos. Gi už metų — jau 45 minutes.

Per metus laiko programa buvo prailginta net tris kartus. Tai rodo, kad Jokūbas jau buvo laimėjęs žmonių pritarimą.

Kario uniformoje

1941 gruodžio mėnuo Amerikai buvo lemtingas. Ją įtraukė į karą su Japonija ir su Vokietija. Gatvėse pasirodė plakatai su Dėde Samu, kuris rodo pirštą į kiekvieną. Apačioje parašas: I need You!

Patriotai pirmieji skubėjo į kariškas uniformas. Vėliau valdžia leido potvarkius, ir uniformose atsirado didelė milijoninė armija.

Jokūbas Stukas 1943 metais savanorių išėjo į kariuomenę. Bet tuo metu valandėlė nustojo. Ji jau buvo Jokūbo išjudinta, suorganizuota, įvesta į tikrą kelią. Ją tuo metu tvarkė Ona ir Stasys Pocias.

Persikelia į naują stotį

Bronxo stotis turėjo savo nepatogumus, — reikėjo toli važiuoti. Ir jos galingumas buvo ribotas. Iš kariuomenės

anksčiau grįžęs. Stukas ieškojo naujos stoties pačiame Manhattan. Ir tokią surado. Tai buvo WEVD, toji pati stotis iš kurios transliuojamos dabar lietuviškos programos. Pirmoji programa iš tos stoties perduota 1944 rugsėjo 16. Po tiek laiko lietuviška valandėlė jau turi vyresniškumo teises ir naudojasi visokiom privilegijom.

Sąjūdis apie valandėlę

Jokūbas Stukas parodė dar ir kitur savo organizacinius sugebėjimus. Į savo radijo valandėlę įsėgė „Rūtą“.

Ir tai buvo labai sėkmingas jo organizacinis žygis. 1944 metais jis suorganizavo „Rūtos“ moterų chorą, kuriam jis pats vadovavo. Toks choras traukė

jaunimą ir kartu padėjo radijo valandėlei. Tai buvo naujas reikšmės ir propagatorių būrys.

Choras greitai augo, iš moterų choro pasidarė mišrus. Vėliau šiam chorui vadovavo Liudas Stukas, Juozas Stankūnas, Algirdas Kačanauskas (vadovavo 19 metų), dabar vėl vadovauja Liudas Stukas. Choras ne tik padėjo organizuoti jam radijo programas, bet leido ir plokšteles, skleidė muzikinę kultūrą lietuvių tarpe.

Šokėjų grupė

Kad būtų pilnesnis Rūtos ansamblis buvo įsteigta ir šokėjų grupė. Toji grupė įsteigta 1945 metais. Ir tai buvo tautinių šokių pionieriai. Dar nebuvo suvažiuavę naujieji ateiviai su savo

Rūtos radijo ansamblio moterų choras 1944 metais, viduryje vadovas Jokūbas Stukas.

ansambliams. Soko čia gimęs ir augęs jaunimas. Daugeliu metų grupei vadovavo Lilija Stilsonaitė-Sateikienė, vėliau Vidas Sarpalius. Aldona Cvirkaitė-Pitkunienė, Jadvyga Matulaitienė, Alytė Miskevičiūtė-Nakrošienė.

Didieji piknikai

Dainų ir šokių ansamblis daug padėjo kai radijo valandėlė rengė savo metinius piknikus. O piknikai tai buvo tokie dideli, kad iš visų pusių suvažiuodavo tūkstančiai. Visi skubėjo aplankyti Jokūbą. Ir kas keisčiausia — Jokūbas atsimindavo beveik visų pavardes, mokėdavo su kiekvienu ir pakalbėti, pajuokauti, įtraukti į savo radijo reikmę eiles.

Piknikai sudarė didelę pajamų dalį, kuri padėjo valandėlei išlaikyti.

Bet Jokūbas nerimo — savo veiklą dar labiau plėtė. Bet apie tai — kitą kartą. (p.i.)

Šių metų balandžio 5 dieną Detroit, Michigan, mirė A. A.

Profesorius Dr. Pranas Padalis

1940-1941 rezistencijos, sukilimo vadovybės ir Laikinosios Vyriausybės narys.

Velionio žmonai ir sūnui nuosirdžią užuojautą reiškia buvę Laikinosios Vyriausybės nariai:

Juozas Ambrazevičius	Stasys Raštikis
Adolfas Damašius	Rapolas Skipitis
Mėčys Mackevičius	Kazys Skirpa
Jonas Matulionis	Jonas Šlepetys
Antanas Novickis	Pranas Vainauskas
Juozas Pajaujys	Balys Vitkus

A. A.

VYTAUTUI KONČIUI

mirus,

giliai užuojautą reiškiamo jo žmonai Aldonai, tėvui prof. Ignui Končiui ir broliui Liudui su šeima.

O. VAITIEKAITIENĖ

ir
DR. V. O. VAITIEKAITYTĖ-BERNIER
su šeima

A. A.

Kun. Dr.

STASIUI VALIUŠAIČIUI

mirus,

mamai, broliams ir seserims Lietuvoje, broliui Juozui, dukterėčiai Elvyrai ir kitiems giminėms giliai užuojautą reiškiam ir kartu liūdim.

Viktoras, Joana ir Stėfanija
DRESERIAI

A. A.

Kun. Dr. Stasiui Valiušaičiui

staiga mirus, velionies broliui Juozui, jo šeimai ir artimiesiems reiškia širdingiausią užuojautą.

Jonas K. KARYS ir žmona

Brangiam jaunų dienų draugui

A. A.

Kun. Dr. Stasiui Valiušaičiui

mirus, jo broliui Juozui su šeima, brolio sūnui Algiiui ir visiems artimiesiems reiškiamo giliai užuojautą ir drauge liūdim.

Felicijus ir Stasė PREKERIAI

Mieliems Juozui ir Janinai Valiušaičiams, jų mylimam broliui

A. A.

Kun. Dr. Stasiui Valiušaičiui

mirus, reiškiamo širdingą užuojautą.

DEIKIAI ir ZEMAITAIČIAI

A. A.

Kun. Dr. Stasiui Valiušaičiui

mirus, broliui Juozui Valiušaičiui su šeima, dukterėčiai Elvirai Liogienei su šeima ir visai giminei reiškiamo giliai užuojautą.

Petras PUSNIKAS

Toronto BIRBYNĖS vadovė muzikė D. Viskontienė

TORONTO BIRBYNĖ NEW YORKE

KADA? — Š.m. gegužės mėn. 1 d. 6 v.v.

KUR? — Richmond Hill gimnazijos auditorijoje, 89-30 114th Street (1 blokas į pietus nuo Jamaica Ave.). QJ traukinio 111 St. stotis.

KUO "Birbynė" skiriasi nuo kitų lietuviškų ansamblių? — Vienintelis pasaulyje, kurio pagrindinį repertuarą sudaro gryna LIETUVIŠKA TAUTOSAKA — SENOVĖS LIETUVIŲ SUTARTINĖS, palydimos skudučių, birbynių ir kanklių.

KAS sudaro "Birbynės" ansamblį? — 86 Kanadoje gimę ankstesnės ir naujosios emigracijos tėvų gimnazistai ir studentai, 14-20 m. amžiaus jaunimas.

KAS "Birbynė" vadovauja? — Lietuvoje gimusi, bet svetimose žemėse išaugusi muzikė DALIA SKRINSKAITE-VISKONTIENĖ.

KAS "Birbynė" kviečia? — Kultūros Židinio Statybos fondo penktadienio popiečių komitetas.

KUR galima įsigyti bilietus? — Pas Birutę Labutienę, telef. VI 7-5550; Danutę Birutienę, TA 7-8231; Marytę Šalinskię, 296-2244; Antaną Reventą, 441-9725; "Litas" klonių biure, 847-5522 ir Darbininko administracijoje, GL 2-2923 ir prie įėjimo.

Bilietų kainos: jaunimui \$2.00; suaugusiems \$4.00; garbės vietos \$5.00.

PELNAS — KULTūros ŽIDINIO STATYBAI

SUSIPAZINIMO SOKIAI 9 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje — 64-14 56th Road

Didelė religinio meno šventė Bostone

Kovo 28, sekmadienį, 3 val. popiet. So. Bostono Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje įvyko išpūdingas religinis koncertas. Programoje dalyvavo apie 100 asmenų. Atlikėjai: Sv. Petro parapijos choras, Arlingtono, Mass., Filharmonijos choras ir orkestro nariai, Berkle muzikos kolegijos kamerinis ansamblis; solistai: Daiva Mongirdaitė-Richardson, sopranas, vargonų virtuozas Zėnas Nomeika, Benediktas Povilavičius — bosas; dirigentas kompozitorius Jeronimas Kačinskas, koncertmeisteris E. J. Carlson.

Pirmąją koncerto dalį atliko žymiausias mūsų vargonų virtuožas Z. Nomeika. J. S. Bacho, vieno iš didžiausių ir įtakingiausių vokiečių kompozitorių, preliudą ir fugą A-minor jis pagrojo santūriai ir klasiškai. C. Franko, prancūzų kompozitorius, sujungęs klasikinę formą ir romantinį turinį bei nuotaiką, pirmąją chorą ir E-major atlikdamas parodė ypatingą interpretaciją: neįprasti, bet logiški tempo kitiems atskleidė savitą kompozitoriaus stilių.

Gražūs buvo du pirmieji klasiniai dalykai, kuriais gerėjo mės, pasakytume, nesuinteresuotai, atitrauktai. O paskutinis vargonų dalykas — J. Kačinsko Improvizacija — labiau išreiškė mūsų laikų žmogaus sielos verpetus. Ji praskambėjo su ypatingu pakilimu. Z. Nomeika ir veikalą įdėjo visą savo techninę pajėgumą. Kontrasto jautiesiems veikalo impresijos žaibais plakėsi nuostabiomis akustikos bažnyčios erdvėse.

Te Deum

Didysis čekų kompozitorius Antonin Dvoržakas panaudojo, tarp ko kita, savo kūryboje ir 5 lietuvių liaudies dainas iš Rėzos rinkinio. Jo didingoji oratorija "Te Deum" priklauso prie

pačių stipriųjų jo kūrinių, kur autorius pasižymi nusistovėjusiu stiliumi ir pilnai atskleidžia būdinguosius čekų muzikos elementus.

Šį veikalą solistai, choras ir orkestras, J. Kačinsko su užsi degimu, bet kartu ir disciplinuotai vadovaujami, atliko su ypatingu pakilimu. Savo partiją ypač puikiai atliko Daiva Mongirdaitė, vokaliai ir interpretatyviai labai išaugusi. Jos lygus ir gražus tembro balsas išskildavo pro darnų orkestrą akompanimentą. B. Povilavičius imponavo savo sodriu balsu, atlikdamas solo partiją antroje oratorijos dalyje. Techniškai ir muzikaliai pajėgus orkestras gera intonacija, labai išbalansuotai lydėjo solistus ir chorą, jų nenustelbdamas, o iškeldamas.

Kleb. kun. A. Baltrušėnas, didelis muzikos vertintojas, visokeriopai rėmęs koncerto rengimą, nuosirdžiai programos dalyviams ir bažnyčiai pripildžiusiems klausytojams padėjo.

Po koncerto pabažnytinėje salėje buvo programos dalyvių vaišės.

Visą koncertą suorganizavo ir parengė nenuilstamas kompozitorius J. Kačinskas, Berkle muzikos kolegijos profesorius, talkinamas lietuvių bičiulio prof. J. A. Bavičchi. Ištvėrimingi mūsų choristai teisingai gali didžiulius, kad jų ilgas darbas buvo apvainikuotas didžiuliu pasisekimu.

Yra mūsų bendruomenėje dar daug gerų balsų asmenų, kuriuos toks iškilus muzikos žygis turėtų patraukti ir savo dalį įnešti į lietuviškos dainos giesmės skambėjimą ir tarp mūsų, ir tarp amerikiečių.

Kleb. kun. Martinkus pakvietė Dvoržako "Te Deum" atlikti Providence lietuvių Šv. Kazi-

(nukelta į 8 psl.)

Pabaltijo Moterų Taryba

Pirmoji pabaltiečių organizacija, įsikūrusi Išeivijoje

Gyvenamo laikotarpio problemos visada išsukia reakciją bei pažadina organizuotam veikimui. Pabaltijo Moterų Taryba buvo įkurta 1947 kovo 8 Esslingene, V. Vokietijoje, iškilus gyvybinėms problemoms.

Sitokių metu pabaltietės — estės, latvės ir lietuvės — nutarė apsiungti, išeiti į pasaulį, ieškant teisingumo bei teisėtumo. Jos visu smarkumu pradėjo apeliuoti į laisvojo pasaulio sąžines, kad sovietinis okupantas būtų išvytas iš Pabaltijo ir kad laisvės ir nepriklausomybės būtų sugrąžinta.

Sol. Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė

Ryšys su praeitimi
Būtina pabrėžti, kad PMT nėra nauja institucija. Ji yra tąsą bendro moterų pabaltiečių darbo, pradėto dar nepriklausomybės laikais, kai Lietuvos, Latvijos ir Estijos moterys glaudžiai bendradarbiavo. Tada jų veikla reikėsi daugiausia socialinės gerovės srityje. Jos šaukė konferencijas, metinius suvažiavimus, svarstė motinos ir vaiko globos reikalus.

Peticija generolui
Per 24 metų eilę PMT vadovauja pakaitomis lietuvės, latvės, estės. Pirmąją pirmininke yra buvus dr. Marija Žilinskienė, kuri Pabaltijo moterų vardu yra pasirašiusi peticiją generolui L. D. Clay, kad apgintų nuo sovietų agitatorių. Į šią peticiją buvo atsilygta ir sovietų agentams uždrausta lankytis pabaltiečių stovyklose. Vėliau Tarybos pirmininkavimą perėmė latvė Tekla Auzkrauklis, po jos Birutė Novickienė, kuri vedė platų susirašymą su pasaulinėmis organizacijomis, išskeldama stovyklų negeroves, emigracijos problemas, prašydama globos stovyklų gyventojams, negalintiems emigruoti į JAV ar kitur.

Bendras minėjimas
Ji yra suplanavusi pirmąją pabaltiečių tragiškojo birželio minėjimą 1949 metais Schwaebisch Gmünd stovykloje. Minėjimas praėjo labai įspūdingai. Lietuvių, latvių, estų, vokiečių ir anglų kalbomis nuskambėjo rezoliucijos, kurios buvo išsiuntinėtoms Amerikos pareigūnams. Įvairioms pasaulinėms organizacijoms, užsienio ir vietos spaudai.

Pirmininkaujančios
Ir taip kasmet pakaitomis Tarybai pirmininkavo dar estė Mail Jurma, latvė Elija Druva, Ligija Bieliukienė, latvė Helga Ozolins. Šiuo metu PM Tary-

bai sėkmingai pirmininkauja Galia Žilionienė, pasirinkusi šūkį "Teisingumas yra mūsų ginklas."

Pasididžiuojant reikia pripažinti, kad PM Tarybai vadovavo ir vadovauja rinktinės Pabaltijo tautų visuomenininkės, kurių vyresnės amžiumi dar savo nepriklausomose kraštuose stipriai reikėsi politiniame bei visuomeniniame gyvenime, ėjo atsakingas pareigas savo valstybėse. Jaunesnės — Ligija Bieliukienė ir Galia Žilionienė — iškilusios čia Amerikoje, taipogi energingai vadovavo ir tebedrovauja PM Tarybai. Galia Žilionienė atranda vis naujos paramos lietuvių laisvės bylai kitataučių tarpe. GFWC suvažiavimuose ji kalba apie sovietų smurtą Pabaltijo kraštuose ir reikalauja laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Sesės latvės ir estės neatsilieka nuo mūsų savo kadencijos pirmininkavimo metu.

PMT yra nuveikusi labai daug. Jos politinė bei kultūrinė veikla labai plati. Tik nemalonu pastebėti, kad š.m. kovo 27-28 pirmajame pabaltiečių informaciniame kongrese, vykusiame New Yorke, nei PMT pirmininkė, nei jos atstovė negalėjo dalyvauti, nes nebuvę pakviesta. Juk minėto kongreso pirmame dienotvarkės punkte yra sakoma: "...Baltic organizations in the Free World". Nejaugi kongreso rengėjai ar jo dalyviai nėra girdę apie PMT — pirmąją ir seniausiąją pabaltiečių organizaciją Išeivijoje? O juk daug naujų minčių bei informacijos pirmajam pabaltiečių informaciniam kongresui būtų galėjus pateikti PMT pirmininkė.

Reikia tikėtis, kad šis neapsižūrėjimas įvyko per skubotumą ar neapdairumą, deja, pačių rengėjų nenauda.

I. Banaitienė

Pabaltijo Moterų Taryba 1949 metais Schwaebisch Gmündėje surengė tragiškojo birželio minėjimą. Iš k. į d. estė, Alina Griniene, Irena Banaitienė, Bronė Mašailienė — lietuvės, Tekla Ardmanis-Aizkrauklis, M. Druva — latvė.

Politinių studijų savaitgalis Los Angeles mieste

Studijų savaitgalio metu bus nagrinėjamos aktualios lietuvių politinio gyvenimo problemos. — Be vietinių pajėgų, dalyvaus ir paskaitas skaitys dr. J. Kazickas, dr. V. Vardys ir V. Volertas. — Iškilmingos vakarienės metu bus pagerbtas Kalifornijos kolegijos prezidentas dr. S. Horn ir svečiai paskaitininkai.

Dr. Stephen Horn, Long Beach, Calif. kolegijos prezidentas, kurį lietuviai ir kiti pabaltiečiai pagerbs

Balandžio 24-25, šeštadienį ir sekmadienį, Kalifornijos lietuvių turės politinių studijų savaitgalį. Bus nagrinėjamos Lietuvos vadavimo ir lietuvių politinio gyvenimo problemos. Ta pačia proga bus pagerbtas Kalifornijos kolegijos (Long Beach) prezidentas dr. Stephen Horn, labai daug talkinęs pravedant H. Con. Res. 416 rezoliuciją JAV-bių kongrese. Paskaitos, diskusijos ir iškilminga vakariene vyks puošniame Los Angeles Hilton viešbutyje.

Svečiai paskaitininkai iš kitur

Be vietinių paskaitininkų, bus žymieji lietuvių visuomeninio, mokslinio, kultūrinio ir politinio gyvenimo darbuotojų iš kitur.

Dalyvaus ir paskaitas skaitys dr. Juozas Kazickas iš New Yorke, aktyviai pasireiškęs lietuvių ir amerikiečių visuomeniniame bei politiniame gyvenime. Jis yra vienas iš nedaugelio lietuvių, turįs puikių ryšių su įtakingiausiais JAV politinio gyvenimo vairuotojais.

Bilietais prašoma pasirūpinti iš anksto. Kainos: 5, 4, 3 dol. Galima gauti: lietuvių knygyne Spauda, 10 John St., Jimmys Stationary, 12 Congress Ave., pas G. Baliulienę, 83 Fox St. ir pas kitus platintojus bei Bendruomenės narius. **vav**

Clevelando Grandinėle soka. Gegužės 8 Grandinėle gastroliauja Waterbury, Conn.

IŠ VISUR

— Scheinfeldo gimnazijos buvę mokiniai, mokytojai ir gyventojai, norį dalyvauti suvažiavime, kuris numatytas liepos 3 Chicagoje, prašomi užsiregistruoti iki gegužės 15 pas Al. Andriusaitį-Likanderienę, 6556 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, arba pas J. Gudaitį-Kerelienę, 6904 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60636. Registracija liečia ir Chicagoje bei apylinkėse gyvenančius. Kartu su registracija prašoma atsiųsti ir 5 dol. už kiekvieną dalyvaujantį asmenį.

— Dr. Andrius Zemaitis, 63 metų, mirė balandžio 13 Cornwell Heights, Pa. Medicinos mokslus buvo baigęs Dorpatio universitete, Lietuvoje ilgai vadovavo Rokiškio ligoninei.

— Stasys Santvaras baigia spaudai paruošti poeto Fausto Kiršos pomirtinius raštus. Visą redagavimo bei perrašymo darbą tikisi atlikti gegužės mėnesį. Fausto Kiršos raštų išleidimu rūpinasi Lietuvių Rašytojų Draugija. Spausdinimo išlaidas apmokėti tikimasi iš vėlionies kuklaus palikimo.

— Stasys Motuzas, medinių skulptūrėlių drožinėtojas, Vokietijoje išleido spalvotą atviruką, kuriame pavaizduotas lietuvis, nešas komunistinės vergijos priespaudą. Ant atviruko užrašas: "Stop Genocide in Lithuania". Atviruką pagal S. Motuzo drožinį padarė dail. Ant. Vaikšnoras. Už 1 dol. — 15 atvirukų. S. Motuzo adresas: 3848 Vechta/Oldb. Landwehrstrasse 1, West Germany.

— Violeta Nešukaitė ir Elena Sabaliauskaitė atstovavo Kanados moterų rinkinei britų bendruomenės stalo teniso pirmenybėse, kurios įvyko Singapūre. Lietuvaitės nugalėjo N. Zelandiją 3:0, tačiau pusbaigmę pralaimėjo Anglijai 2:3.

— Tėvas Jonas Bružikas, S. J., Sao Paulo lietuvių Sv. Kazimiero parapijos klebonas, gegužės mėnesį atvyks į JAV ir čia pasiliks keletą mėnesių. Kitais metais misijonierius švęs 50 metų kunigystės jubiliejų.

— IV dainų šventę visiems chorams — suaugusiųjų ir liutuaninių mokyklų — privaloma apranga: merginos tautiniais drabužiais su karūnėle ant galvos, o vyrai baltais marškiniais su tautine juostele (kaklaraiščiu). Pusę kelionės išlaidų autobusais ar geležinkeliais ir dainų šventę choristams numato apmokėti vykdomasis komitetas iš gauto šventės pelno.

— Lietuvių Fronto Bičiulių stovykla Dainavoje bus rugpjūčio 8-15.

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos rytų apygarda, dėkodama Darbininkui už talką spaudoje, laikraščio palaikymui atsiųdė 15 dol. auką. Administracija dėkoja.

— Ieškomi Elena, Danutė, Vincas ir Edvardas Stankiai, iš Palangos išvykę 1940 gruodžio 28. Ieško Albina Padolskytė-Vilkaitienė. Pranešti Birutei Bendoraitienei adresu: 94-11 86 Rd., Woodhaven, N. Y. 11421.

lius Baltakis, OFM, atsivęs ir paaiškins statybai ruošiamus planus.

Prieš porą metų Philadelphiaje ir apylinkėse pradėtas Kultūros Zidinio statybai aukų rinkimas tęsiasi. Tam tikslui vėl yra atvykęs tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM, Jis komiteto padedamas lankys iki šiol neaplankytus šios kolonijos lietuvių ir prašys minėtai statybai aukų. Jis taip pat prašo Philadelphiaje ir artimuose apylinkių lietuvių dalyvauti minėtame pobūvyje ir ta pačia proga įteikti savo auką, kad nereikėtų gaisinti brangaus laiko lankantis namuose.

HARTFORD, CONN.

Velykų stalas ir koncertas

Liet. Moterų Klubų Federacijos Hartfordo klubas balandžio 25 d., 3 v. popiet Lietuvos piliečių klube, 227 Lawrence St., rengia Velykų stalą, kur bus visokiausių tradicinių valgių.

Taip pat bus ir koncertinė dalis. Dainuoja Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė. Bus ir loterija.

Įėjimas suaugusiems — 5 dol., moksleiviams — 2.50 dol., vaikams iki 7 metų įleidžiami nemokamai. Klubu vadovybė kviečia visus atsilankyti.

WATERBURY LAUKIA GRANDINĖLES

Lietuvių Bendruomenės valdybos pastangomis gegužės 8 šeštadienį, Waterburyje įvyks senai planuotas Grandinėles šokių spektaklis.

Iškilus Clevelando tautinių šokių ansamblio Grandinėle, Liudo Sagio vadovaujamam, per triumfalinės gastrolės Pietų Amerikoje, su naujai įvestais šokiais ir perrežisuota programa, vėl pradeda gastroles po lietuvių kolonijas.

Pirmąją išvyką pasirinko Waterbury, nes čia jų senai laukia. Vietos lietuvių Bendruomenės valdyba išnuomojo modernią ir erdvią Kennedy auditoriją ir deda pastangas šiam spektakliui sutraukti ne tik vietos ir apylinkės lietuvių, bet ir amerikiečių, nes yra nepaprastai daug besidominti. Vietos spauda deda labai palankias informacijas, miesto valdžios atstovai ruošiasi gausiai dalyvauti, žada atvykti Connecticut gubernatorius T. J. Meskill, kuris yra pažadėjęs savo globą spektakliui. Jis bus garbingiausias svečias.

J. F. Kennedy aukšt. mokyklos salė yra Highland Ave., Town Ploto rajone, su erdvia automobilių aikšte. Tai gausiausiai lietuvių apgyventas rajonas, prie naujai prarastų didžiųjų kelių.

Salė patogiai pasiekama: atvykstant iš pietų 8 N. keliu nuo New Haveno, Bridgeport ir New Yorko pusės, pereinant į 84 W. (Danbury link), pirmasis išsukimas dešinėje, Exit 18 — Highland Ave. Privažiavus Highland Ave., sukti dešinėn ir pravažiavus pirmąją šviesą — dešinėje pusėje Kennedy mokykla.

Atvykstant iš šiaurės 8 S. keliu, pereiti į 84 W. (Danbury), pirmasis išsukimas, Exit 18.

Atvykstant iš rytų, nuo New Britaino, Hartfordo ir Bostono pusės, važiuoti 84 W. keliu iki Exit 18.

Atvykstant iš vakarų, nuo Danbury ir New Yorko pusės, važiuoti 84 E. keliu iki Exit 18 — Chase Pkwy. Sukti kairėn ir važiuoti iki pirmos šviesos (Highland Ave.), sukti dešinėn ir čia pat Kennedy mokykla.

JAV ir Kanados Liet. Bendruomenės

IV DAINŲ ŠVENTĖ

įvyksta

š.m. liepos 4 d.

Amfiteatro salėje

CHICAGOJE.

Bilietai gaunami —

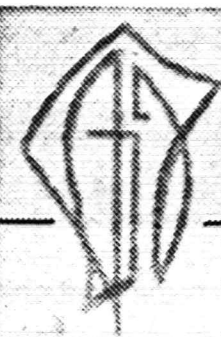
"MARGINIUOSE"

2511 W. 69th Street
Chicago, Ill. 60629
tel. 778-4585

Bilietų kainos: \$3.00 - \$4.00 - \$5.00 - \$6.00 - \$7.00

Užsakant bilietus telefonu ar laiškais, nurodyti jų kainas ir kiek bilietų užsakoma. Užsakyti bilietai bus rezervuoti. Neatsiems užsakyti bilietus iki birželio 15 d., jie bus parduoti kitiems.

Kas norėtų, kad bilietai būtų pasiųsti paštu, tiems bilietai bus pasiųsti tik gavus už bilietus pinigų. Tuo atveju bilietų užsakytojas turi atsiųsti kartu su pinigais ir sau pačiam adresuotą voką su pašto ženklų. Siųsti čekius ar money orderius, užrašant: Pay to the order of Lithuanian Song Festival Committee, adresu: 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629.

ATEITIES AUŠRA

ateities mėn. '71

Straipsnius, korespondencijas, laikraščius bei kitas įdomybes siųskite: "Ateities Aušra", 88-20 90th Street, Woodhaven, N.Y. 11421
Redaguoja: Jurgis Oniūnas — Tel. (212) 441-3620

GLOBĖJŲ KURSAI NEW YORKE

Seštadienį, kovo 20, 2:30 val. popiet Jaunimo Centre prasidėjo ateitininkų globėjų kursai. Kursai buvo surengti jaunųjų komisijos pirmininkės Elenos Gudinskienės, talkinant komisijos narei Dainorai Juczapavičiūtei. Jais New Yorke rūpinosi N. Y. sendr. pirm. Kazys Vainius ir Antanas Sabalis.

Globėjai susirinko iš keturių vietovių: Hamiltono, New Yorko, Philadelphijos ir Clevelando. Dalyvių skaičius buvo gan mažas, bet gal dėl to paskaitos ir diskusijos vyko laisvai, ir buvo įmanoma visiem pasireikšti, pagalvoti, pergalvoti ir sugalvoti naujų minčių, pasiūlymų prašymų.

E. Gudinskienė seštadienį kursams atidarė malda. Po jos trumpo pasveikinimo buvo globėjų ir vadovų pranešimai. Pasirodė nauji metodai ir siūlymai, kaip su senom problemom tvarkytis. Palietė bendras bei atskirų vietovių veiklos klytūs.

Gyvenimas — veiksmas
Pirmoji paskaita buvo kun. Gedimino Kijausko parašyta: "Ideologijos perdavimas jaunimui". Ją pristatė D. Juczapavičiūtė. Kun. Kijausko paskaita lietė klausimus, kurie turėjo bendro su "susikalbėjimu su jauniais ir jaunučiais".

Sio amžiaus jaunimui gyvenimo dvasia ir prasmė yra lengviausiai pristatoma žaidimais. Programa, kuri yra jiems sukurta, turėtų juos asmeniškai paliesti. Susirinkimuose darbas ir žaidimai neturėtų būti skirstomi — jie turėtų vienas kitą papildyti. Vaikų pasakos, literatūra, užsiėmimai parenkami su ta mintimi, kad vaiko gyvenimas yra veiksmas, kuris remiasi fantazija ir energija. Veikla turėtų vengti per daug globėjo įsiterpimo. Kitos mintys buvo: televizija sunkina mūsų veiklą; vietovės turėtų tvarkytis pagal skaičius; yra būtina turėti "resource" žmogų arba "files", į kuriuos galėtumėm kreiptis.

Po paskaitos nužygiavom apačion pasivaikinti N. Y. tėvų komiteto suruošta vakariene. Pasisotinę, pavalę po pertraukos grįžom prie darbo.

Mokyklimės mokyti

Gintarė Ivaskienė kalbėjo tema: "Vaiko moralinio vystymosi stadijos ateitininkų organizacijoje". G. Ivaskienė atkreipė dėmesį į vaiko visą laiką besio-

keičiantį Dievo supratimą. Je pažiūrės Kristaus, Dievo ar aukštesnės būtybės atžvilgiu persimaino kartu su jo fiziniu vystymusi. Jis pergyvena įvairias krizes šiuo klausimu; stebi ir tyrinėja skirtingus Dievo aspektus.

Organizacija yra žingsnis iš namų ir mokyklos — ji duoda vaikui progą pastovėti ant savo kojų. Ji parūpina mums derybų, kuriame mes esame pajėgūs skatinti dvasinį augimą.

Diskusijos telkėsi apie šią mintį: ateitininkų organizacija turi parūpinti dvasinio auklėjimo programą: tokią, kuri turėtų įtakos ir mažiausiems mūsų nariams. Mes turime "pagauti" įvairias šias vystymosi stadijas ir jose dirbti: lavinti, mokyti arba skatinti mokyti. Taip pat sutikom, kad mum patiem reikėtų apsisiviesti jaunuolio dvasinio gyvenimo srityje.

Siūlymas: suruošti globėjų kursus, kurie duotų galimybę esantiems ir būsimiems vadovams susipažinti bent su dalele jaunuolio dvasinės ir bendros psichologijos.

Sekmadienis

Sekmadienio dieną pradėjom pamaldom Maspetho V. Atsimainymo bažnyčioje. Po jų įvyko pusryčiai, kuriuos N. Y. sendraugiai suruošė kartu su Katalikų Seimeliu.

Iš salės nukeliavom pas K. Vainius, kur vyko likusioji globėjų kursų programa.

Suprasti ir įprasti

Inž. A. Sabalis kalbėjo apie discipliną, kuri patį globėją turėtų valdyti, ir apie tą, kuri turėtų būti naudojama su vaikais. Disciplina savo esme yra "palenkimas individo nusiteiki-

my ir veiksmų moraliai ir socialiai priimta linkme..."; tai savęs (globėjo) apvaldymas: kaip jis save tvarko, taip išvysto ir uždeda tą tvarką tiems, su kuriais jis dirba. Joje turi slypėti ištikimybės ideologijai, reguliarumas ir noras pasiekti daugiau negu tik socialinių pramogų.

Disciplina vaikam gali būti pozityvi arba negatyvi. Ji gali remtis vaiko supratimo ir tik tada įpratimo (Amerikoj naudojamu) principu, arba įpratimo ir po to supratimo (Europoj naudojamu) principu. Jaunūti ar jaunį yra vertingiau įpratinti ir po to išaiškinti, negu laukti, kol vaikas pats supras ir tik po to įpras, nes šis delsimas gali nemaža žalos pridaryti.

Paminėta taip pat, kad šia disciplina remiasi autoritetu, jėga ir kad gero elgesio disciplina yra globėjo darbas.

Reikia noro...

Po paskaitos dar truputį užkandžiavom. Dainora Juczapavičiūtė bendrai apžvelgė globėjų darbą, charakterį, problemas jo darbe. Charakteris, problemas bruožus. Ji išsklė mintį, kad globėjui reikia entuziazmo ir noro dirbti su vaikais.

Kursai užbaigti ateitininkų himnu.

Savaitgalis buvo naudingas. Intensyviai klausėmės, diskutavom ir darėm sprendimus. Bandėm vienas kitam padėti spręsti vietos problemas. Bet svarbiausia: "Sužinojom ne tik, kiek žinom, bet ir kiek nežinom" — ir ką reikėtų apie visa tai padaryti.

Rasa Navickaitė

Studentų studijų dienos Putname

Kovo 19 vakarop per šaltą lietu ir mažais keliukais nusitrenkėm į Putnamą. Tai buvo ne studentiško "būko" išdava, bet sąmoningas ir apgalvotas veiksmas. Mat, tą patį vakarą Putname prasidėjo studentų priešvėlykinės studijų dienos.

Prie lauželio truputį išsidžiovinę ir pasigardžinę bulkučių ir kava (nors per visą kecionę rįjom barankas ir lietuvišką sūrį), prisėdom pradėti rimtų diskusijų. Pirmiausiai mus visus oficialiai pasveikino šio savaitgalio viršininkė, Nau-

josios Anglijos draugovės pirmininkė Eglė Pauliukonytė. Ją pristatė mūsų lektorių, kuris buvo tik prieš savaitę grįžęs iš Pietų Amerikos.

Protas, jausmai, sąžinė

Kun. Stasys Yla yra toks žmogus, kuris niekadoms neatsibosta. Nors aš pats esu girdėjęs jį kalbant gal šimtą kartų, iš jo svarių ir apgalvotų žodžių vis randu naujų idėjų, naujos šviesos. Ir taip tą vakarą jis pradėjo mūsų klausinėti: kas yra religija, kam jos reikia, kuo skiriasi religijos ir t.t. kol visi susiginčijom ir nuta-

rėm eiti gulti, kad rytojaus dieną geriau galėtume galvoti.

Kitą dieną po pusryčių kun. Yla paskaitė mums trumpą paskaitą apie modernaus žmogaus religiją. Paskaita buvo gana įdomi, bet truputį gilesnė negu studentai galvojo. Naudodamas visą istorinį anti-Kristaus išsivystymą ir galutinį Hegelio ir Freudo teorijų paneigimą, jis pristatė vieną modernųjų laikų žmogaus religinį gyvenimą — jo susizavėjimą racionalizmu ir protiniu sprendimu, jo nukrypimą į empirizmą ir ieškojimą grynai jausminių momentų, ir tada grįžimą į religinį derinimą.

Diskusijų išvada buvo, kad modernus žmogus yra tas, kuris pajunta ir supranta visus šio momento įvykius istorinėje perspektyvoje, o moderniojo žmogaus religija derina protą, jausmus ir sąžinę.

Buvo daug diskusijų, kaip šios dienos technologija prisideda prie žmogaus religinės krizės.

Keturių valandų diskusijos

Po pietų iš Worcesterio atvažiavo Daiva Nauragytė pristatyti diskusijų, naudojant dr. Romualdo Kriaučiūno pristatytus klausimus apie religiją ir jos esmę kasdieniniame gyvenime.

Klausimų buvo tryliką, atsakymų šimtai. Diskusijos buvo vietomis labai giles, vietomis ne. Įdomiausias diskusijos buvo apie organizuotos Bažnyčios reikalingumą ir apie situaciją etika. Nukrypęs diskusijom apie bažnyčių išpuosimą buvo pareikšta, kad pagaliau žmonės susiprato, kad bažnyčia yra Dievo namai, o Dievas nėra senis ir eina pagal naujausias madas. Vis dėlto per keturias valandas, palietėm gan daug žemės.

N.Y. moksleivių veiklos apžvalga

Vasario 6 įvyko ketvirtas vyr. moksleivių susirinkimas. Dėl susidėjusių įvairių priežasčių susirinkimas nevykusiai praėjo. Tad po 10 minučių einamųjų reikalų susirinkimas buvo paverstas giesmių repeticija, nes artėjo jaunimo mišios.

Kitą dieną, vasario 7, Kultūros Zidinio patalpose ir įvyko pirmos jaunimo mišios, kurių paruošimu rūpinosi ateitininkai.

Vasario 13, nepaisant lietaus lašų, nemažas būrelis moksleivių išsklautojų turėjo smagią šlapia pasisiužinėti maldą valandą Prospect parke.

Vasario 14, moksleiviai organizuoti dalyvavo mišiose Maspetho V. Atsimainymo bažnyčioje ir Lietuvos nepriklausomybės minėjime Franklin K. Lane salėje.

Ištisą vasario 20 vyko visokios susibūrimai. Pirmasis buvo rytinio pakraščio susirinkimas pas K. Vainius. Svečiai kalbėtojas buvo Almis Gulolas iš MAS-CV Torontė. Galima sakyti, kad susirinkimas praėjo triukšmingai. Buvo berniukų futbolo rungtynės. O 7 val. vakaro — tradicinis užgavėnės kaukių balius. Savaitgalis baigtas mišiom Apiešikimo parapijos bažnyčioje.

Vasario 27 dalis moksleivių važiavo į Waterbury, Conn jaunimo ruošiamą lietuvišką šlaidinėjimo savaitgalį. Tą sekmadienį, vasario 28, įvyko antros jaunimo mišios Kultūros Zidinyje. Tuo ir baigėsi vasario veikla.

Kovo mėnuo pradėtas vyr. moksleivių susirinkimu. Šią susirinkimą pravedė SAS-CV pirmin. Jurgis Oniūnas įdomiu neįprastiniu būdu.

Kovo 13-14 savaitgalį vyko jaunimo susibūrimas Philadelphijoje. Seštadienio popietė pradėta susirinkimu "paskaitininkaujant" Jurgiui Oniūnui. Jaunimo vakarui pajavirint buvo suruošta programa kartu su šokiais ir užkandžiais. Sekmadienio rytmetį po mišių vyko įvai-

Daiva Nauragytė praveda diskusijas studentų studijų dienose Putname.

Nuotr. A. Norvilos

Pasikalbėjimas su N.Y. moksleivių at-kų koordinatore Vanda Vebeliūniene

N. Y. ateitininkai savo veikime yra pasigėdėję svarbaus koordinavimo elemento. Tas trūkumas ypač pastebimas jaunųjų ateitininkų vadovų tarpe. Iki šiol nebuvo asmens, kuris patartų, pritartų ar paskatintų jaunesniųjų vadovus kaip išradimai ir sąmoningai su jais dirbti. To asmens trūkumas beveik ir buvo visos jaunųjų ateitininkų veiklos pradžios. Per praėjusius globėjų kursus, įvykusius kovo mėnesį New Yorke koordinavimo problema buvo išsiaiškinta ir surasta išeitis: Vanda Vebeliūnienė.

Pasikalbėjimo metu p. Vebeliūnienė stebėjosi, kokiam geram stovyje yra N. Y. moksleiviai ir studentai, palyginus su nuskriaustais jauniais ir jaunučiais. Aiškiai reikėjo "naujo" veido. Susidarius palankiom asmeniškom sąlygom (ponia turi 6 vaikus), su entuziastišku nusiteikimu ji atėjo New Yorkui į talką.

V. Vebeliūnienė teigia, kad organizacijos svarba, ypač lietuviams, nėra išmatuojama. Bendradarbiavimas yra būtinas dėl sveiko vaiko brendimo. Bendrai nėra daug skirtumų tarp jaunųjų organizacijų, nes pagrindinis tikslas yra tas pats: ugdyti lietuvišką susipratimą. Nors ideologiniai skirtumai kartais pasireiškia tarp ateitininkų ir skautų, ponia mano, kad neturėtų būti būtinas organizacijų susikirtimų. Ateityje reikėtų daugiau bendrauti su skautais, gal suruošiant bendrą jaunimo šventę su sporto rungtynėmis, laukais ir panašiai.

Dirbdama su ateitininkais ponia nieko masės. Ji siekia sudaryti branduolį, kuris ne tik

Kovo 28 moksleiviai dalyvavo posėdyje Kultūros Zidinio patalpose. Buvo kalbama apie Jaunimo Centro statybą.

Balandžio 4, Verbu sekmadienį buvo trečiosios jaunimo mišios, po kurių vyko "susipažinimas su ateitininkais".

Rita

palaikytų veiklą, bet ir kartu pritrauktų atkristus lietuvių. Bekalbant ji išsklė naujų, įdomių idėjų. Pirmiausia ir gal svarbiausia — yra reikalinga turėti pastovią susirinkimo vietą. Antras — tai susirinkimų reguliarumas, pageidautina bent du kartus kas mėnesį.

Atsižvelgiant į vaikų skaičių būtų gera sudaryti įvairius užsiėmimo būrelius, pvz. mergaites mokyti austi, o berniukus suorganizuoti į lietuvišką Little League". Pajavirintum būtų gera pakviesti į susirinkimus nematytus paskaitininkus įdomiai pakalbėti jaunesniems.

Ji sutinka, kad paprastoje formoje reikia pradėti jaunūčiai pristatyti ateitininkų principų pradus.

Reikia vėl atgaivinti radijo valandų programas, ruošiant jas bent kartą per mėnesį.

Reikalinga suorganizuoti ir automobilius, kad būtų patogiau nuvežti į susirinkimus. Mieloji globėja ir koordinatore bandys įjungti ir tėvų komitetą, nes nuo jų priklausys atsilankantių vaikų skaičius. Ji baigė pokalbį: Į kalną, į viršūnę! Tik su darbu atkursim židinį!

Rita Cepulytė

Su aitvarais ir kiaušiniiais

Rudas popieris sukarpytas į dydylka gabalų. Dvidešimtis ilgų pagaliukų surišti į vieną krūvą. Dažai, teptukai ir vandens puodukai pastatyti ant žemės. Siūlai, šniūras ir virvė. Kambarys, pilnas šių įrankių, laukia svečių. Jie pradeda rinktis. Vieni labai jauni, kiti vyresni: matosi susiraukę, linksmi bei susirūpinę veidai. Tai New Yorko Marijos Pečkauskaitės kuopos jaunieji ir jaunūčiai susirinkę pirmam bendram susirinkimui. Yra balandžio 13, 1 val. popiet.

Vadovai R. Cepulytė, R. Navickaitė ir J. Vainius su kuopos globėjos priežiūra praveda aitvarų darymą. Pirmiausia reikia popierių nudažyti. Piešinių temos įvairios: matosi medžiai, juokdariai, gėlės, širdys, veidai ir abstraktus menas. Tuomet šonai aplenkiami, ir vaikai iš nekantrumo prilipina vadovų rankas prie aitvaro. Dar reikia siūlus įverti ir pagaliukus pritvirtinti.

Iki šiol visi ramiai užsiėmė: kreipėm dėmesį į darbą. Dabar, aišku, reikia aitvarus išbandyti. "Jie neskris", "Nėra vėjo". "Per sunkūs". "Reikėjo tvirtesnio siūlo". Išėjimui į parką ir, susiradę po medžio gabaliuką, ant jo užvyniojam siūlus.

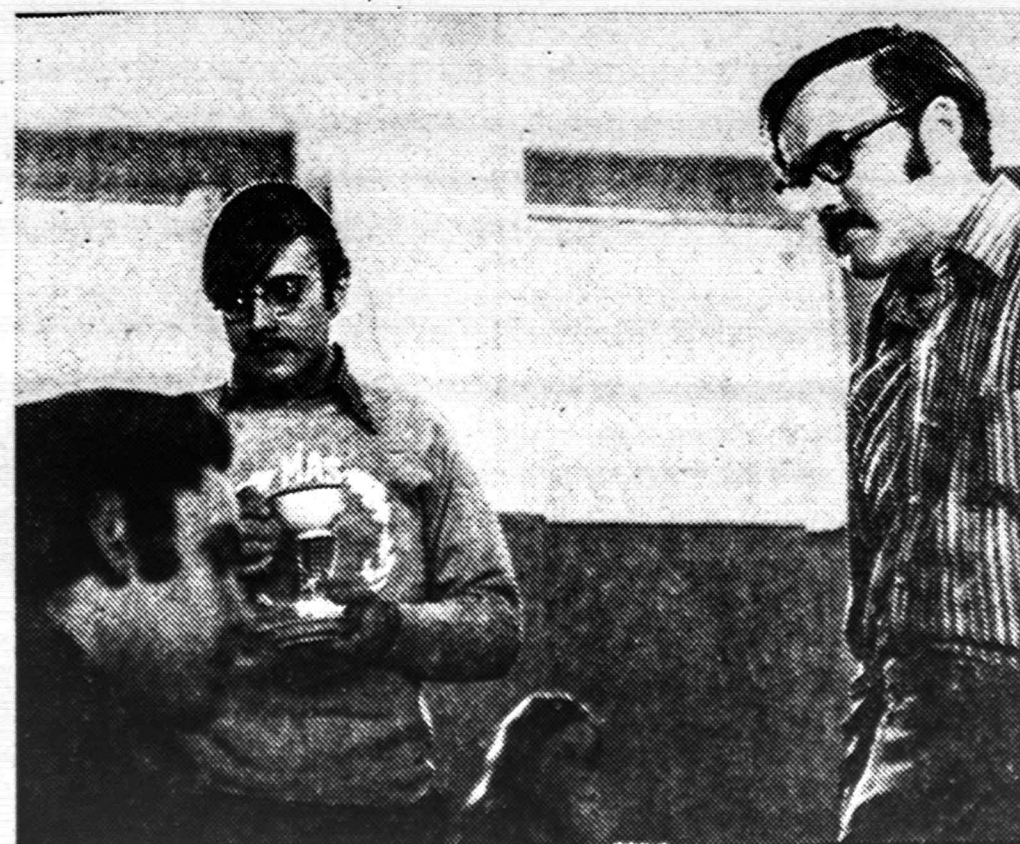
Po kelių, o gal tiksliau pasakyti, daug, bandymų aitvaras pakilo ir pirmąsyk nenusileidė mato:kuodamas į žemę. Viens po kito jie kilo medžių link.

(nukelta į 7 psl.)

Globėjų kursai kovo 20-21 New Yorke.

Nuotr. P. Ažuolo

Dabartinis SAS pirmininkas Jurgis Oniūnas ir buvęs pirmininkas Antanas Razgaitis susitinka studentų studijų dienose Putname. Nuotr. A. Noreikos

Sol. Aušra Vedeckaitė - Riegle dainuoja balandžio 25 d. Jordan Hall Bostone

TRIO KONCERTAS BOSTONE

Balandžio 25, šeštadienį, 3 val. popiet, Jordan Hall salėje Bostone, Mass., bus retas savo sąstatu koncertas. Solistė Aušra Vedeckaitė-Riegle, sopranas, talkinama smuikininko Izidoriaus Vasyliūno ir palydima pianisto Vytenio M. Vasyliūno, duoda savistovų recitalį, bene pirmą Bostone. Programoje visi dalykai parinkti trio — sopranui, smuikui ir fortepijonui. Čia įeis trys Bacho arijos iš kantatų Nr. 58, 57 ir 36; dvi Mozarto arijos: „L'americo“ iš operos „Il Re Pastore“ ir koncertinė arija „Jau šypso pavasaris“; Benjamin Godardo „Lopšinė“ iš operos „Joselyn“; Čaikovskio daina „Tiktai kas ilgesį pažįsta“; amerikiečių kompozitoriaus Arthur Foote „Airių liaudies daina“ iš Gilbert Parker poemos „Pierre and his people“. Iš lietuviškos kūrybos bus Juozo Žilevičiaus trio — liaudies daina „Močiute širdele“, Juozo Naujalo „Oi neverk, motušėle“ Malronio žodžiam ir specialiai

šiam koncertui parašyta Ju. liaus Gaidelio penkių dalių suita sopranui, smuikui ir fortepijonui „Klauno maldos“, Leonardo Andriekaus žodžiam. Sui. ta parašyta 1969 rugsėjo 24 — lapkričio 17 laikotarpį.

Aušra Vedeckaitė-Riegle yra baigusi Juliard muzikos mokyklą New Yorke. Toliau tęsė balso studijas pas prof. Newman Leighton, Memphis mieste, Tennessee. Po to nuvyko Vokietijai, kur įstojo į Dardmuth teatro operos mokyklą, o vasaros metu buvo priimta į Mozarteumą — operos teatro studiją Salzburge, Austrijoje. Būdamas Vokietijoje, šalia balso studijų davė ir koncertų. Amerikoje yra koncertavusi New Yorke, Bostone, Worcesterio, Philadelphiaje, New Havene, Clevelande, Chicagoje, Kennebunkporte, Elizabethe, Tennessee.

Bostoniškė visuomenė turės progos išgirsti Aušrą Vedeckaitę-Rieglę pilnam recitaly, palydimą dviejų bostoniškų mu-

DAR PRIEŠ VELYKAS

Taip, balandžio 7 Balso 100 skyriaus valdyba susirinko posėdin ir svarstė, kas jau dabar reikia atlikti, kad N. Y. lietuvių visuomenė neužmirštų, jog daug tebėra mūsų vargstančių tautiečių pasaulyje ir jų šalpai metai iš metų reikia telkti lėšas per Balfą.

Pereitais metais vėjus Didžiamajame New Yorke jų šalpai atnešė per 5000 dol., kelis šimtus dolerių suaukojo ištikimieji Balso rėmėjai dar po vėjus mėnesio. Taip 100 skyrius galėjo perduoti centro valdybai apvalią 6000 dol. sumą.

New Yorko žinios

Antanina Cirkelienė, gyvenusi Woodhavene ir sulaukusi 86 m. amžiaus, mirė balandžio 18. Laidojama balandžio 22 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Šv. Trejybės kapinėse. Nuliūdime paliko sūnų Bruno ir kitus gimines. Laidotuvėmis rūpinosi Shalins Funeral Home.

Jonas Ciplickas, gyvenęs Flushing, kur turėjo maisto krautuve, sulaukęs 59 m. amžiaus mirė balandžio 17. Laidojamas balandžio 21 iš Šv. Andriejaus bažnyčios Flushing St. Mary's kapinėse. Nuliūdime liko sūnūs Algimantas ir Aukštuolis su šeiminėmis. Laidotuves globojo Šalinskų šeiminė.

Pažymėtina, kad pereitais metais padidėjo aukotojų skaičius. Tai rezultatas visą vasarą ir rudenį tyliai ir kantriai vykdyto „adresų vėjus“. Į skyriaus turimą kartoteką buvo įtraukta arti 200 naujų rėmėjų iš Didžiojo New Yorko. Jų nemaža dalis vėjus metu tikrai atsiuntė savo auką. Valdyba ir toliau didins rėmėjų kartoteką.

Valdyba dėkoja
Šia proga skyriaus valdyba dar kartą labai dėkoja New Yorko moterų organizacijom ir jų atstovėms, kurios sudarė vėjus komitetą, būtent: Liet. Kat. Mot. Kultūros draugijai; Am. Liet. Kat. Mot. Sąjungos 24, 29 ir 30 kuopom; Liet. Mot. Klubų Federacijai N. Y. klubui; Moterų Vienybei; SLA 99 Moterų kuopai; D. L. K. Birutės Karin. Seimų Moterų draugijai; Vyr. Skaučių Židiniui ir Skaučių „Neringos“ tuntu.

Narių susirinkimas
Balandžio 28, trečiadienį, 7 v. v. Kultūros Židinio patalpoje (361 Highland Blvd., Brooklyn) 100 skyrius šaukia visuotinį metinį susirinkimą. Šia proga skyriaus valdyba kviečia visas New Yorko lietuvių organizacijas įstoti į 100 skyrių narius ir į susirinkimą atsiųsti po vieną atstovą. Tai numato ir Balso įstatai, tai buvo plačiai ir praktikuojama pirmame Balso veikimo dešimtmetyje. Dabar 100 skyrius numato atnaujinti šią gerą tradiciją. (jb)

SISVNU

latai nu-mą yra mano paskusu MAL-is į Jus, mielos Sesės la leista į Vadovai. Šiandieną JO RAI-o atsisveikinimas su hko Vyr. LAUTJA, su Vadovais, O VEN-s man teko virš dvejų Grašu iš audžiai bendradarbiau- iš Jūsų mane prisi- R PLA-kaip skautiškų idėjų OREJAUJĄ, antri — kaip drau- IANOJAI kas nenuslėps ir pyk- SISKAS

ARUMU, karo Taryba, Vyr. IALIA įkai ir Jūs, Vadovai, I NENU-reiškėte savo valią I- IS KIMA I atgal į SKAUTŲ SA- DIENĄ kad mūsų dalis lietu- IO PA-nančių tremtyje VIE- GALINE ilgiau galėtume savo Jaunimui skiepyti ge- EDAMI aus principus, Tėvynės TMS PA-pagarbą savo Tautai— VGELEBE-e teisingai, tik atei- TMS TO-ijos puslapiui galės nu- DOJANT lačiau šiandieną visa U, PRA-larome, darome ne Jū- MUMstijai PAZEMINTI, bet VERMES ELTI. Mes privalome EERAIŠ sios milžinais, kad sa- KELTI gūtmę nugalėti emoci- I MŪSŲ a, ambicijas ir turimas I- s pozicijas ant SKAU- UGYVENIMO AUKU-

praėjęs tyriškai priekyje ženg- hio pasi- Skautų Ištatais, ku- s 25, 3: prieš daugiau negu visi klau-letų ir šiandieną DAR so. ad, kaip vos pražyduši po 2.5C s palydėjų į naują Jū- hužemin-ijos gyvenimo lapą... t prieina-ūrkime, kad to dra- momento laukia mūsų

40 LIET PLOKŠTELIS

reo - Hisian Records

phens meas	Stereo	4.50
choras, 1	Stereo	5.00
tuau 24 (2 pl.) Stereo		8.50
drūno ankalėd. giesmių	Stereo	5.00
tuttgarto s	Stereo	6.00
simf. mūšingo. Stereo		6.00
ausko, Steinskas. Stereo		6.00
etas (45 format)		2.00
4 lengvos rindė		5.00
ino kūrinių		5.00
Kardelie		6.00
itės vaiks		5.00
ams pasal		5.00
telij, V. E		8.00
ngvos mus-šokiai		6.00
1 šokių-das		5.00
ras, rašytai		5.00
profesional		5.00
dainų, choridainuota		5.00
ginių gies	Stereo 4.50	2.00
itinimo ir omentai		3.50
ramoginėzika — Stereo		5.00
šokių mu	Stereo	5.00
vaikams, Ksteliene, Nr. 3		5.00
iodis su Ri d. Stereo 4.50		2.00
sol. J. V.		5.00
24 liet. d. Stereo 7.00		6.00
itos ansamų. Stereo 4.50		2.00
2. Rutos l. d. Stereo 4.50		2.00
rytės, Kv. dainų. Stereo		4.50
tės ir 2 dainų. (Stereo)		4.50
i, Stuttgart		4.50
ūrinų, vaikienel. St. 4.50		2.00
nušo igrottriotinių maršų		6.00
lonio ansaud. dainų		6.50
3irutė Tan muzikos šokių		6.00
amšiūnleikos šokių		6.00
ika Nr. 1, 4-šokių		2.00
os dainos reika		6.00
Stays Sar		5.00
10 šokių i. Stereo 6.00		5.00
V. Stankumuzika solo		5.00
rus, 10 mu— Stereo 6.00		5.00
dainavos rs. Stereo 6.00		5.00
avos ansart. dainų. St. 36		5.00
Bendžiūtėsuzika — stereo		5.00
telio, 14 linų		3.50
liet. dainoperos (Stereo)		6.00
Kazimierchoras		4.00
autinio ori. Stereo 4.50		2.00
al AnthenM)		1.00
erų seksteios. Stereo 4.50		5.00
os muziko		6.00
aitės 12 k		6.00
choro 16 li. Stereo 2.00		2.00
A. Dambra liet. dainų		2.00
i, J. Stukokų		2.00
s, A. Brazir giesmės		2.00
dainų-šokibumai po \$5.00		10.00
s muzikos linų Nr. 3		5.00
12 šokių-ds		5.00
u muzika		5.00
ika, daino		5.00
s dainos, lru. Stereo		4.50
ikos rinkit		5.00
odytės 16 dainų		5.00
imai, sol. s		5.00
aro mokyl		5.00
liniaus cha		5.00
ro dainis		5.00
ščiokienės		5.00
ineinės da		5.00
K. Daubūų Stereo. 4.50		2.00
New Yorkto 17 d. Stereo		4.50
hens chor dainos		5.00
A. Stephemos		5.00
ja, S. Barš, dainos		5.00
trausko		7.00
pl. 23 da		10.00
u dainų (Stereo)		5.00
gvos muzi		5.00
u recitalis: r. Liszt, stereo		5.00
aro Stereo 7.00		5.00
a 14 liet. d. Stereo 5.00		5.00
liet. giesm	Stereo 5.00	5.00
ijimo gies	Stereo 5.00	5.00

JINKO AICIJA

by Ave., I. Y. 11221
om prašom; Kanada \$1.00)

Mielas Jaunimas, Jų gerbia

Tėveliai ir visa Lietuvių Tautai, kuri TVIRTAI tiki, kad r4, šeštadij — Pava-
dar ilgai pajėgsime išlaikyti. Aloyzoar. salėje,
savo stiprų lietuviškumą. N.Y. Reng skautams
mielos tėvynės ribų. Nes ršeštadienį - Pianistės LANGE
nuoširdžiai tikime į Didži-
Kunigaikščio Vytauto šūkį: ršeštadienį - Toronto
VIENYBEJE YRA TAUTOS ršeštadienį - Blynės" kon-
GALYBE! ršeštadienį - Hill aštesniosios
Sioji valanda nėra Sermitatybės nktadienij
Diena, kurioje mes palyd-
Jūrų Skautiją į Istorijos pr-
tį, bet yra nauja PROSV-
TES diena, kai visi pety-
petį su savo Broliais Mi-
Skautais tęsime užsibrėžtą
lą: atkurti LIETUVĄ KAIP
RINĘ VALSTYBĘ. Kai du
— visados daugiau padarys!
Aš nuosirdžiai dėkoju
siems Vadovams, kurie
gūdzioimis valandomis priek-
tų vietoje siuntė paguodos
raminamus laiškus, kurie
ne tikino, kad ESU NE
NAS kovoje už mūsų
Skauto gerovę ir geresnį š-
tavimo būdą, už garbingą
jungimą į Skautų Sąjungą,
šalia Inkaro Tarybos ir
Skautininkų stovi būrys
Skautų ir jų Vadovų tam,
mūsų jaunesnis Brolis lai-
galėtų savo Seserų ir Br-
SIEKTI GERIO ir išm-
BŪTI LIETUVIU. Tikiu,
mano idėtas darbas, nem-
naktys ir pinigai, kuriuos
nuoširdžiai apaukojau, NE-
EIS VELTUI ir kad Skau-
mūsų atliktą darbą MOK-
vertinti ir mokės mūsų
komybės jausmą giliai sup-
ir būti mūsų pasekėjais kov-
už Lietuvą kaip Jūrinę V-
bė. Savo atsisveikinimą baig-
BIRUTES ir ALGIO RIMU
džiais, kurie man gūdzioje
landoje pareiškė: "MES
LAIKAIS TURIME BŪTI
SVYRUOJANTYS IR GR-
TI PUOSELETOJAI
TAUTOS IR JOS IDEJŲ
TOS DIENOS, KADA
GALESIME TVARKYTI SA-
LAIME, SAVO ATEITĮ
KAKLIAI IR LYGIAI SU
TOMIS GARBINGOMIS
TOMIS SUMINDZIOTAI
SUDOROTAI TAUTAI MI-
BE ŽODŽIO NEVALIA.
TREMTŲ LIETUVIŲ SKA-
JA TURI BŪTI ŽIDINYS,
KURIO KILS NAUJOS LIE-
VIŲ TAUTOS KARTOS."

Budėkime!
Lietuvių Jūrų Skautijos
Vyr. Skautininkas
Mykolas Manomaitis
-4496
R. SHIPY
COMPAN
Combinat
nd Doors
Jalous Windows
Aluminum Awnings
DGEWOOD AVE.
N. Y. 1208
R. Shipy
Kaikurie ilgam, o kiti trump-
laikui. Mes lėkėm, šukavon-
leidom aitvarus į padanges.
Jau popietė buvo gerai is-
gėjus, kai juos sulankstėm
nusinėšėm atgal į Jaun-
Centra.
Bet tik prieš kelias diema-
buvo Velykos. Ir kaip gi mar-
čius neparitinėt? Išsine-
juos laukan į kiemą, ir p-
dėjo rungtynės. Kieno ra-
stipresnė? Katras kiaušinis
ri storiausią lukštą? Katras
liausiai risis?
Kai laimėtoją apdovano-
ir išsprendė šiuos klausin-
pasiruošėm keliauti namo.
lė leidosi. Kambarys tuš-
Vaikų veidai ramūs, paten-
ti, nudžiuge. "Taip giedras-
linksmai! Tiek šviečia vilties!
Top floorpply in prs

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

Long
se 50¢ day
hour any
2784 Oce Ave. (pri-
Expressw, exit 59) 278-4188
New Yk. Rengis
Ameris Lietuvių
Pradžią v. popietė do every-
ld finished
Antichens, All
festivalis gegužinė 1-1353
"Priedne", Rout-
New Jery. Pradžią
ETUNas. ion Repair
sekmadienį - Rytnik & operated
zoji dainuventė įvykrou want to
Lietuvių Lsvs salėje 09 465-5607
J. Svent dalyvauja
New Jerse New York
Aphijos chai.
We have:
1, šeštadi-šekmadiee for fast
Pasikdienės kūtgage mon-
Kultūros židinio paealists on
ia Liet. Merų klubų Estate Ex-
320 W. P.
Newark N.J.

SOUTH BOSTONS B.NK

Inkor

460 West Broadway, Massachusetts

"Kur tūkstančius"

ALFRED W. Went

Šio banko direktorių taryboj Grigalius teikale
su patarnautojais galima susi • Turtas Assets
virš \$213,000,000.

CURRENT

• Regular a/c — 5 1/2 % m Deposit — 5 %

• Special Notice a/c — 5 1/2 % m Deposit — 6 %

All Accounty

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJENOS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Solistė Lionė Jodytė ir jos dukrelė Janina Mathews balandžio 24, šeštadienį, 8 val. vak. koncertuoja Molloy kolegijos Quealy salėje, 1000 Hempstead Ave., Rockville Center, N. Y. Akomponuos maestro Koundoury.

Prof. dr. A. Šlepetytė-Janašienė gausiai susirinkusiam N. Y. Pace kolegijos profesoriams, administratoriams ir studentams balandžio 2 skaitė paskaitą tema: Trys prancūzų simbolistai: Verlaine, Rimbaud ir Mallarmė.

Už a.a. kun. dr. Stasio Valiūšaitio vėlę vietoj gėlių vainiko mišiomis pranciškonų vienuolynui aukėjo: A. Podresienė 25 dol. ir J. P. Kunigėliai 30 dol.

Aprėiškimo parapijos bažnyčioje Šv. Sakramento garbiniui atšvietai bus balandžio 25. Prasidės 11 val. iškilmingomis mišiomis ir baigsis 5 v. popiet mišparais. Pamokslus sakys kunigas P. Geiščiūnas. Parapijos kunigai kviečia visus dalyvauti atšvietai.

Emilija Cėkenė išleidžia knygą "Kad ji būtų gyva". Knygos sudėti jos gausios publicistikos rinkiniai straipsniai. Leidžia Viltis Clevelande. Knyga turi 419 puslapių. Iliustravo P. Jurkus. Knyga jau atspausdinta ir baigiama įristi. Jos pristatymas New Yorko visuomenės bus gegužės 16 Kolumbo vyčių salėje, Woodhavene.

Solistas Kazys R. Yakutis dainuoja Lietuvos atsiminimų radijo koncerte, kuris bus šį šeštadienį, balandžio 24, Laisvės salėje Elizabeth.

Kviečiame visuomenę atsilankyti į Lietuvos Atsiminimų radijo 30 m. sukakties minėjimo iškilmes, kurias sudarys:

Didysis koncertas

1971 m. balandžio 24, šeštadienį 7 val. vakare Lithuanian Liberty Hall salėje, 269 Second Street, Elizabeth, N.J. Koncerte dalyvauja: sopranas Prudencia Bičienė, mezzosopranas Ona Pluškonienė, baritonas Robertas Jakutis ir tenoras Liudas Stukas. Solistams akomponuoja Mr. William Sawerwine. Sokioms gros Gutauskų orkestras. Veiks turtingas bufetas.

Pamaldos

1971 m. balandžio 25, sekmadienį 12 val. dieną Šv. Trejybės parapijos bažnyčioje, 207 Adams St., Newark, N.J.

Iškilmingas banketas

tą pačią dieną tuoj pat po pamaldų Šv. Trejybės parapijos salėje. Banketo metu meninę programą atliks Žibuoklių sekstetas, dirguojamas muziko Liudo Stuko, ir Linksmieji broliai.

Įėjimo auka į koncertą \$4.00 ir \$3.00; į banketą — \$10.00

Lietuvos Atsiminimų radijo direktorius
Minėjimui ruošti komitetas

Už a.a. Charles Kraus vėlę antrųjų mirties metinių progą mišios bus aukojamos lietuvių pranciškonų koplyčioje gegužės 8, šeštadienį, 10 val. ryto. Nuosirdžiai prašau gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose ir prisiminti velionį. — Žmona Ursulė Kraus.

N. Y. skautai vyčiai gegužės 8 d. 7:30 val. vak. Kultūros Židinyje ruošia pavasario šokių. Tai gal paskutinė proga prieš vasaros sezoną New Yorko jaunimui susirinkti ir pasilinksinti. Iš anksto kviečiami visų studentų organizacijų nariai ir apylinkės jaunimas.

Keturios moterys dailininkės dalyvauja grafikos parodoje, kurią ruošia Gabijos leidykla balandžio 24-25 Kultūros Židinyje. Šios dailininkės jau yra gražiai užsirekomendavusios savo kūryba eilėje parodų: tai yra Nijolė Vedeckaitė-Palubinskienė iš Clevelando, Vida Krištolaitė iš New Yorko, Anastazija Tamošaitienė iš Kanados ir Magdalena Stankūnienė iš Chicago. Bus įdomu pamatyti šių moterų dailininkių kūrybą šalia kitų "vyriškių" darbų.

Silver Bell Baking Co., lietuviškos duonos kepykla, šiomis dienomis išsikėlė į naują ir modernią kepyklą. Naujas adresas: 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Tel. 779-5156.

BARITONAS ROBERTAS K. YAKUTIS

Gimė ir augo lietuviškoje šeimoje. Atlieka koncertinę programą Clark universiteto bakalauro laipsniu, dar kurį laiką tęsė meno istorijos studijas New Yorko universitete. Muzikiniai gebumai pasireiškė gana anksti. Vos penkerių metų amžiaus

bandė sukurti dainą apie geltoną kanarėlę.

Muzikos studijas pradėjo privačiai pas Gladys C. Miller (New England Conservatory). Vėliau jas tęsė New York'e pas žinomą muzikę Eva L. Ross. San Francisco — pas Mabel Rieglman ir vėl New York'e pas Sam S. Sakarian.

Atlikęs karinę prievolę, kaip stipendininkas, pakviestas San Francisco Operos Merola Training Program. Po to vėl studijavo muziką Stanford universitete pas Boris Goldovsky bei Manhattan Muzikos Mokykloje pas George Schick.

Kariuomenėje buvo išrinktas atstovauti JAV Armijai televizijos ir šiaip jau kariuomenės pasirodymuose.

Dainavo Goldovskio Operos Teatre, San Francisco Operos Guildoje, Seattle Operos Teatre ir Amato Operoje New York'e.

Kaip solistas dainininkas yra koncertavęs po visą Ameriką ir paruošęs gausų operos vaidmenų repertuarą. Iš jų minėtini šie: Figaro — Sevilijos kirpėjas, Dr. Falke — Die Fledermaus, Alfio — Cavalleria Rusticana, Count di Luna — Il Travatore, Germont — La Traviata, Amonasro — Aida, Scarpi — Tosca, Valentin — Faust ir kiti.

Solistas Yakutis dainuoja Jokūbo Stuko Lietuvos Atsiminimų radijo programos 30 metų sukakties minėjimo didžiajame koncerte balandžio 24 dieną, 7 val. vakaro, Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second Street, Elizabeth, N. Y.

New Jorko Skautams remti komitetas
balandžio 24 dieną

ST. ALOYSIUS SCHOOL AUDITORIUM
592 Middle Neck Rd. Great Neck, N.Y.

rengia

PAVASARIO BALIŲ

Pradžią 7 v.v. • Sokioms gros Joe Thomas nuo 8 v.v.

Bus namuose gamintų valgių bufetas.

— Įėjimas asmeniui \$11.00. —

Stalai užsakomi ir bilietai gaunami pas komiteto narius:

A. Bulotienė 201-839-4468 • I. Garunkštienė 516 WE 8-7046
D. Silbajorienė 212 VI 6-7636 • J. Vilgaly 516 HU 2-6684
Pastu: Mrs. D. Silbajoris, 85-00 107th St. Richmond Hill, N.Y. 11418

Bostone kovo 28 įvyko religinės muzikos koncertas. Nuotraukoje matosi dalis orkestro ir choristų, koncertą baigiant.

Publika bažnytiniam koncerte Bostone kovo 28 d.

Nuotr. P. Pliksnio

Komitetas pasiskirstė pareigoms ir pradėjo darbą

New Yorko organizacijų susirinkimo išrinktas Kultūros Židinyje statyti komitetas balandžio 7 pasiskirstė pareigoms.

Komiteto pirmininku vieninagai išrinktas Tėvas Paulius Baltakis, OFM. Apsvarsčius veiklos sritis išrinkti 6 vicepirmininkai: Antanas Reventas — piniginio vajeus reikalams; Aloyzas Balsys — administracijos ir knygvedybos reikalams; inž. Al-

KULTŪROS ŽIDINIO REIKALAI

girdas Oslapas — inžinerijos ir statybos priežiūros reikalams; Jonas Klivečka — darbo jėgos, remonto reikalams; adv. Antanas J. Savelskis — teisiniams reikalams ir Aleksandras Vakselis — garsinimų ir informacijos reikalams.

Jie vadovauja to paties pavadinimo komisijoms.

Komiteto sekretorė — dr. A. Radzivanienė, kartu ir kartotekos vedėja piniginio vajeus komisijoj; komiteto išdalininkas — Br. Bobelis, taip pat ir administracijos komisijoj; piniginio vajeus komisijoj — L. Vainienė, A. Mažeika, Sr., J. Giedraitis; darbo jėgos, remonto komisijoj — G. Rikdikas; teisinių reikalų komisijoj — V. Vebeliūnas; garsinimų ir informacijos komisijoj — J. Oniūnas.

Komisijos artimiausioje ateityje bus praplėstos, kviečiant daugiau darbo rankų šiam bene didžiausiam New York'e projektui įvykdyti.

Pagrindinis Kultūros Židinyje statyti komiteto (KZSK) siekimas — kad Kultūros Židinyje būtų visų New Yorko ir apylinkių lietuvių centras.

Kad tai galėtų tikrai įvykti, reikia, kad visi New Yorko ir apylinkių lietuviai savo įnašu (pinigu ar darbu) prisidėtų prie šio lietuvių Židinio statybos.

KZSK informacijos komisija

Cypress Hills sekcijoj 2 šeimų name išnuomojamas butas iš 6 kambarių. Butas patogus ir šviesus bei arti Jamaica traukinių. Skambinti tel. TY 7-6355.

Balandžio 24-25

Kultūros Židinyje

361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

GRAFIKOS
PARODA

Dalyvauja šie dailininkai:

VYTAUTAS IGNAS
VIDA KRISTOLAITYTĖ
PRANAS LAPĖ
NIJOLĖ PALUBINSKIENĖ
VACLOVAS RATAS
JUOZAS SODAITIS
MAGDALENA STANKŪNIENĖ
ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ
TELESFORAS VALIUS
ROMAS VIESULAS

Parodos lankymas abi dienas 1-9 v.v.
Parodos atidarymas ir kavutė
šeštadienį, balandžio 24
7 v.v.

Visus maloniai kviečia atsilankyti

LEIDYKLA GABLIJA

BOSTONO
ŽINIOS

Prof. dr. Vytenis M. Vasyliūnas, kurį pažįstame daugiau kaip vargonų virtuozą ir akompaniatorių, balandžio 12-16 dalyvavo Amerikos mokslininkų suvažiavime Washington'e ir skaitė paskaitą. Vytenis M. Vasyliūnas yra fizikas.

LB Kultūros Klubas susirinkime balandžio 24 d. 7:30 v.v. Tarptautinio Instituto patalpoje, 287 Commonwealth Ave., kalbės skulptorė Meila Balkuvienė tema "Žvilgsnis į moderniąją skulptūrą". Meila Balkuvienė — Kairiukštytė baigė New York Art Students League, kur studijavo skulptūrą. Ji su savo darbais dalyvavo eilėje grupinių parodų — Society of Young American Artists, Riverside, New Yorko muziejų lietuvių surengtoji dailininkų parodoj. Jos darbų yra Ward-Nas galerijoj New York'e. Pastaruoju laiku ji gyvena Bostone ir turi savo darbų studiją.

Aušros Vedeckaitės koncertas bus balandžio 25, šį sekmadienį, 3 v. popiet Jordano salėje, Bostone.

Broctone Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choro koncertas bus balandžio 25 parapijos salėje Pradžią 3 v. Choriui vadovauja kompozitorius Julius Gaidelis. Taip pat dalyvauja solistė Stasė Daugėlienė.

Montrealio "Gintaro" ansamblis atvyksta į Bostoną gegužės 23 ir tos dienos 3 v. popiet Liet. Piliečių draugijos salėje atlieka koncertinę programą. Parengimą organizuoja Lietuvių B-nės Bostono apylinkė.

Koncertas Bostone

(atkelta iš 4 psl.)

miero parapijos bažnyčioje per Atvelykį, balandžio 18. O gegužės 23 "Te Deum" bus atliktas Arlingtono, Mass., Filharmonijos salėje, kur pastatymui diriguos Filharmonijos choro ir orkestro dirigentas Berklee muzikos kolegijos profesorius J. A. Bovicchi. V.K.

Milijonai laukia paveldėtojų. Lietuviai, drausk savo gyvybę Lietuvių R. Katalikų Susivienijime, kame yra įvesti moderniški apdraudos planai suaugusiems ir jaunumečiams.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirkimui mokyklas.

Dabar yra geriausia proga apsidrausti.

Savi pas savuosius.
Telefonas MI 7-6637.
Direktorius Bronius Bobelis.

Padėka

Kovo 17 mirė mūsų mylimas vyras ir tėvas

Povilas Osmolskis

Tokioje sunkioje valandoje nepajėgdami kiekvienam asmeniškai padėkoti už pareikštą užuojautą ir visokeriopą pagalbą, dabar dėkojame per spaudą. Nuosirdžiai dėkojame visiems už užprašytas mišias, atsiųstas gėles prieš karsto, pareikštą užuojautą spaudoje, gautus laiškus, atvirukus.

Dėkojame visiems, kurie dalyvavo šermyse, laidotuose palydėjo į bažnyčią ir į kapines. Dėkojame visiems, kurie suteikė bet kokią patarnavimą ir mus guodė anose sunkiose dienose.

Mes visada jus atsiminsime ir liksime jūm dėkingi.

Nuliūdę: žmona Ona, sūnūs Povilas, Tadas ir Andrius